T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgenin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

ÇALIŞMA PROGRAMI

2024

01 OCAK 2024

İçindekiler Tablosu

Yönetici Özeti/Sunuş **1**

1. Giriş **2**

2. Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı **3**

3. Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı **14**

4. Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı **20**

4.1. Amaç 1 - Su Ürünleri Ekosisteminin Geliştirilmesi 22

4.2. Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Üretiminde Nitelik ve Niceliğin Arttırılması 28

4.3. Amaç 3 - Tuz Ekosistemindeki Unsurların Katma Değerinin Artırılması 37

5. Yerel Kalkınma Fırsatları **42**

5.1. Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması Faaliyetleri 42

5.2. Diğer Proje ve Faaliyetler 44

6. Kurumsal Gelişim **46**

7. Sonuç ve Değerlendirme **48**

8. Ekler **49**

Kısaltmalar

BAKA : Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
BAKAP : Batı Karadeniz Bölge Kalkınma Programı
BAKKA : Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
B2B : İşletmeden İşletmeye (Business to Business)
CVID : Karavan Endüstrisi Birliği
DOKA : Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
DGB : Destinasyon Geliştirme Birimi
GAP : Güneydoğu Anadolu Projesi
GBS : Girişimci Bilgi Sistemi
GSYH : Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
İFAD : Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
İSTKA : İstanbul Kalkınma Ajansı
JEOKAR : Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı
KAİTED : Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği
KARENDER : Karavan Endüstrisi Derneği
KASTAB : Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği
KAYS : Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KDMP : Küre Dağları Milli Parkı
KOBİ : Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOP : Konya Ovası Projesi
KOSGEB : Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MARKA : Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
MFİB : Merkezi Finans ve İhale Birimi
OKA : Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
ORKAMOTEK : Orman Ürünleri, Kâğıt ve Mobilya Sanayi Teknik Komitesi
OSB : Organize Sanayi Bölgesi
RSP : Rekabetçi Sektörler Programı
SANTEK : Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu
SOGEP : Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı
SOP : Sonuç Odaklı Program
STB : Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
TGA : Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
TKB : Tarımsal Kalkınma Birimi
TOBB : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TRAKYAKA : Trakya Kalkınma Ajansı
TSO : Ticaret ve Sanayi Odası
TUREB : Türkiye Rehberler Birliği
TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRSAB : Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
UNESCO : Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UR-GE : Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Programı
YKF : Yerel Kalkınma Fırsatları

Yönetici Özeti/Sunuş

"Bölgenin pusulası, özgün fikirlerin referans noktası olmak" vizyonu ile faaliyetlerine başladığı 2010 yılından bugüne, TR82 Bölgesi'nde değer yaratmaya odaklanan Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, 2024 yılında belirlediği yeni politika önceliklerine odaklanmaya devam edecektir.

Sonuç Odaklı Program (SOP) yaklaşımı ile 26 bölgede faaliyet gösteren kalkınma ajansları, belirli bir sektör, tema veya mekânda kalkınma sonuçları elde etmek amacıyla alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri içeren, nitelikli analize dayanan, ilgili kurumlarla iş birliği halinde hazırlanan, ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olan orta vadeli programlar uygulamaktadır. Bu kapsamda 2021 yılından beri Ajans faaliyetlerinin yoğunlaştığı iki adet SOP (Şehir Tanıtımı ve Markalaşma ile Kadınların ve Gençlerin İşgücü Potansiyelinin Artırılması) 2023 yılında tamamlanmıştır. Yeni dönemde, 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi ve TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı başta olmak üzere 2024-2028 yıllarını kapsayan birçok üst ölçekli plana uygun olarak hazırlan 3 yeni sonuç odaklı program uygulanmaya başlayacaktır. Destinasyon Geliştirme, Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması ve Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi başlıklarını taşıyan yeni sonuç odaklı programlara ek olarak geçmiş dönemden devam edilmesinde fayda görülen genç ve kadın istihdamı faaliyetleri ile uluslararası fonların bölgede kullanılmasına yönelik faaliyetler Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında sürdürülecektir.

Destinasyon Geliştirme: Bu sonuç odaklı program ile bölgenin turizm potansiyelinin arttırılmasına katkı sağlanması amaçlamaktadır. Yerel dinamikleri kullanarak turizm sektörünü güçlendirecek olan bu program, destinasyon yönetimi ilkelerini benimseyerek bölgenin turistik çekiciliğini artırmayı hedeflemektedir. 2024 yılında bu program kapsamında paydaşlarla işbirliği içerisinde altyapı iyileştirmeleri, işbirlikleri ve nitelikli analizlerle destinasyonların daha etkili bir şekilde geliştirilmesine katkı sağlanması planlanmaktadır.

Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması: İkinci sonuç odaklı program, bölgede önemli bir gelir kaynağı olan tarım sektörünü güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu program kapsamında, tarımsal üretkenliği artırmak, üretici ve yetiştirici örgütlerinin rekabet gücünü yükseltmek ve tarım sektöründeki katma değeri artırmak için stratejilerin geliştirilmesi ve buna yönelik faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi: Üçüncü sonuç odaklı program, temel sektörlerde uzmanlaşmayı ve rekabetçiliği geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu program kapsamında, yerel işletmelerin ve sektörlerin küresel pazarda daha rekabetçi olmaları hedeflemektedir. 2024 yılında bu program kapsamında kurumsallaşma, yönetim danışmanlığı, fizibilite çalışmaları ve yatırımcı yönlendirme faaliyetlerine ağırlık verilerek, aynı zamanda bölgedeki temel sektörlerin rekabetçiliğini artıracak stratejiler geliştirilecektir.

Söz konusu sonuç odaklı programlar Ajansın bölgesel kalkınmaya yönelik çok boyutlu kararlılığını yansıtmaktadır. SOP faaliyetlerine ek olarak, 2024 yılında "Kurumsal Gelişim" faaliyetleri ile ajans içi kurumsal yapının güçlendirilmesine, "Yerel Kalkınma Fırsatları" faaliyetleri ile sonuç odaklı programlar dışında kalan 2024 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen Kadın İstihdamı ve diğer hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlere devam edilecektir. Ajans, bu yeni dönemde sahada daha fazla zaman geçirmeyi, paydaşlar arası koordinasyon ve liderlik rolünü daha etkin yürütmeyi ve faaliyetlerini çeşitlendirmeyi hedeflemektedir.

1. Giriş

Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinden oluşan TR82 Düzey 2 Bölgesinde kurulu Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, 25.07.2009 tarih ve 27299 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olup faaliyetlerine 2010 yılı Ekim ayı itibarıyla başlamıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda çalışmalarını yürüten Ajansın karar organı Yönetim Kurulu olup Kastamonu, Çankırı ve Sinop il valileri, il belediye başkanları, il genel meclis başkanları, il ticaret ve sanayi odası başkanları ve ajans genel sekreterinden oluşmaktadır. Genel Sekreterlik aynı zamanda Ajansın icra organı olup çalışma birimleri ve yatırım destek ofisleri Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21. ve 22. maddeleri hükümleri doğrultusunda hazırlanan 2024 yılı Çalışma Programı, Ajansın öncelik alanlarını, faaliyetlerini ve bu faaliyetlere ayrılacak tahmini mali kaynakları göstermektedir.

2024 yılı dönemini kapsayan Çalışma Programı, 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi temel ilkeleri ve TR82 Düzey 2 Bölge Planı ile uyumlu olarak hazırlanmıştır. 2024-2028 TR82 Düzey 2 Bölge Planı'nın vizyon ve stratejik öncelikleri Şekil 1'de yer almaktadır. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Kalkınma Ajansları 2024 Yılı Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlama Usul ve Esasları" ile "SOP yönetim planları" çalışma programında yer alan faaliyetlerin planlamasında dikkate alınmıştır.

Ajans, SOP'lar ile belirlenmiş önceliklerine ilave olarak kadın örgütlenmeleri, genç istihdamı, yönetim danışmanlığı ve yatırım destek faaliyetlerine odaklanacak, ayrıca kalkınma ajansları 2024 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen Kadın İstihdamı kapsamında da faaliyetler gerçekleştirecektir.

Şekil 1: 2024-2028 Bölge Planı Vizyon ve Stratejik Öncelikleri

2. Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı'nın **genel amacı** TR82 Bölgesi'ndeki rekabetçi turizm unsurlarını rota ve tematik eksenler ile birbirine entegre ederek kırsalda turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve turizm gelirlerinin artırılmasıdır.

Programın **özel amaçları** ise şunlardır:

1. Turizm ürünlerinin ve özgün turizm deneyimlerinin tasarlanması (Mekân ve faaliyetlerin özgünlüğü)
2. Destinasyonların rekabet gücü artıracak bölgesel, ulusal ve uluslararası ortaklıklar kurulması (Ortaklıklar, iş birlikleri)
3. Kırsal alanlarda özel sektörün kırılganlığının azaltılması, girişimciliğin teşvik edilmesi (Girişimcilik, özel sektör)
4. Kentsel ve kırsal alanlar arasındaki bağlantının destinasyon bütünlüğü içinde desteklenmesi (Kentsel-kırsal entegrasyonu)
5. Kırsal alanlarda doğal ve kültürel mirasın, yerel gastronominin korunması ve kullanılması (Doğal ve kültürel miras)
6. Rekabetçi destinasyonların pazarlanması ve tanıtımının güçlendirilmesi (Kırsal farkındalık ve tanıtım)

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Dünya'da turizm sektörü küresel salgınlar ve iklim değişikliği tehdidi altında son yıllarda derin sarsıntılar geçirmiştir. TR82 Bölgesi büyük şehirlere yakınlığı, ulaşım kolaylığı, doğal, kültürel ve tarihi çekiciliğe sahip unsurları ve seyrek nüfus gibi avantajları ile ülkemizdeki ürün çeşitliliğine katkı sağlayacak alternatif destinasyonlar sunmaktadır. Özellikle son dönemde yapılan yatırımlar ile rekabetçi turizm unsurlarının oluşmaya başladığı Bölgede Ajans, Destinasyon Geliştirme SOP'u ile kırsal turizmi ve destinasyon yönetim ilkelerini odağa alarak özgün turizm ürünleri ve alt destinasyonlar oluşturmaya, oluşan ürünleri hedef segmentlere tanıtmaya, turizm ekosisteminde özel sektörün payını artıracak tedbirler almaya, kırsal alanların kentsel alanlar ile arasındaki entegrasyonu desteklemeye yönelik müdahalelerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Ajans, Bölgede uzun yıllara dayanan sektör tecrübesi, 2015 yılından itibaren uygulamaya koyduğu alternatif proje ve programlardan elde ettiği sonuç ve çıkarımları dikkate alarak Destinasyon Geliştirme SOP'unu kurgulamıştır. SOP kapsamında kırsal turizm ve destinasyon yönetimi ilkeleri çerçevesinde, Bölge içinde oluşturulan bir alt bölgeleme sistemi temel alınacaktır. Alt bölgeleme sisteminde, ilçeler sahip oldukları hazır ürün sayısı ve niteliği, potansiyel ürün sayısı ve niteliği, ulaşım altyapısı, hizmetlere erişim ve destinasyonun genel imajına katkı kriterlerine göre değerlendirilmekte, ağırlıklandırılmış puanlama ile farklı kategorilerde sınıflandırmaktadır (Bkz. Şekil 2).

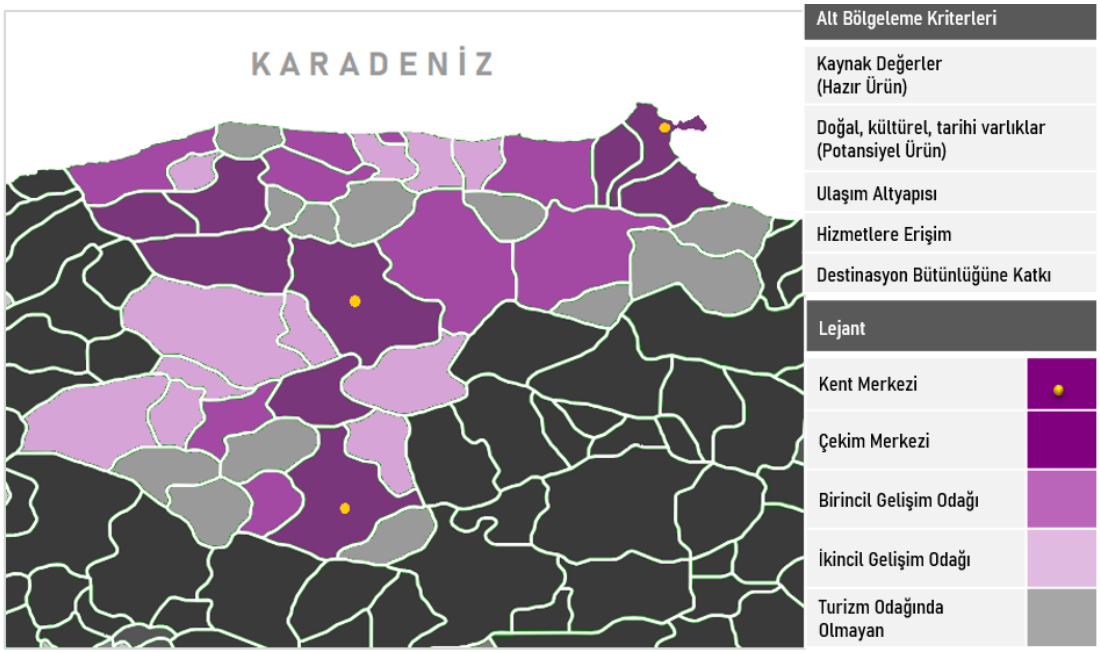
Şekil 2: Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Sistemi

KAYNAK DEĞER/ HAZIR ÜRÜN	DOĞAL, KÜLTÜREL VARLIKLAR/ POTANSİYEL ÜRÜN	ULAŞIM ALTYAPISI	HİZMETLERE ERİŞİM	DESTİNASYON BÜTÜNLÜĞÜNE KATKI
Hazır ürün sayısı, niteliği değerlendirilir.	*Potansiyel ürün sayısı, niteliği değerlendirilir.*	*Ulaşım güzergahlarında olma derecesi ve yol standartları değerlendirilir.*	*Destinasyonda sunulan hizmet varlığı, bulunabilirlik ve kalite değerlendirilir.*	*Destinasyonun genel imajına katkı değerlendirilir.*
0,40	*0,15*	*0,15*	*0,20*	*0,10*
= Ağırlıklandırılmış Toplam Puan				
0 - 3,9	**0 - 3,9**	**4,0 – 6,9**	**7,0 – 10,0**	
Turizm Odağında Olmayan	İkincil Gelişim Odağı*	Birincil Gelişim Odağı	Çekim Merkezi	

Ajans tarafından **Kırsal Turizm Yol Haritası kapsamında oluşturulan alt bölgeleme sisteminde «turizm odağında olmayan ilçeler» kategorisinde yer almasına rağmen, 1) rotalar ile eklemlenme potansiyeli olan, 2) hazır olmasa da kaynak değerlere sahip olan, 3) Ajansın bölgeye müdahalesi sonrasında değer bulabilecek ilçeler ikincil gelişim odağı olarak değerlendirilmiştir.*

Söz konusu sınıflandırma, alt bölgelere yapılacak müdahalenin çerçevesinin belirlenmesi noktasında önem arz etmektedir. Buna göre, TR82 Bölgesi'nde yer alan merkez ilçeler dışındaki 38 ilçe çekim merkezi, birincil gelişim odağı, ikincil gelişim odağı ve turizm odağında olmayan ilçeler olmak üzere 4 farklı statüde değerlendirilmektedir (Bkz. Harita 1).

Harita 1: Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeler Haritası

Farklı kategorilerde yer alan bölgelere SOP kapsamında yapılabilecek müdahaleler de çeşitlenmektedir (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1: Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Müdahale Alanları

TR82 ALT BÖLGELEME MÜDAHALE ALANLARI								
Alt Bölge Türü	**Ürün Geliştirme**	**Deneyim İyileştirme**	**Ürün Çeşitlen-dirme**	**Rota/ Tema Eklemlenme**	**Altyapı Hazırlık**	**Hizmet Altyapısı Geliştirme**	**Ulusal Entegrasyon**	**Uluslararası Entegrasyon**
Kent Merkezi	X	✔	✔	✔	X	✔	✔	✔
Çekim Merkezi	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Birincil Gelişim Odağı	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
İkincil Gelişim Odağı	✔	X	X	✔	✔	X	X	X
Turizm Odağında Olmayan	X	X	X	X	X	X	X	X

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmek için baz alınacak sonuç göstergeleri şu şekilde belirlenmiştir:

#	*Gösterge Adı*	*Birim*	*Mevcut (2022)*	*Hedef (2028)*	*Doğrulama Kaynağı*	*İlgili Özel Amaç (lar)*
1	TR82 Bölgesindeki **konaklama tesislerine gelişler**	Kişi	519.188	1.000.000	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	6
2	TR82 Bölgesindeki konaklama tesislerinde **toplam geceleme** sayıları	Geceleme	979.024	2.150.000	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	6
3	TR82 Bölgesindeki konaklama tesislerinde **ortalama geceleme** sayıları	Gece	2,01	2,15	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	1, 2, 3
4	Turist/ziyaretçilerin Bölge destinasyonlarındaki **ortalama memnuniyet düzeyleri**	Yüzde	81,5	85	Google Rate Destinasyon Yönetim Raporları	1, 2, 4, 5, 6
5	**Uluslararası Ağlara Dâhil Olan Unsur** Sayısı (UNESCO, Citta Slow vb.)	Adet	3	6	Ulusal Basın	2,5
6	TÜRSAB **Paket Tur Programlarına Dâhil Olan Yaygın Tur** Türü	Adet	-	3	TÜRSAB Seyahat Acente Web-Siteleri	1, 2, 3, 4, 5, 6

Programın her bir bileşeni kapsamında 2024 yılına ait çıktı göstergeleri ise tabloda verilmiştir:

Çıktı Göstergesi	*Bileşen Kodu*	*Birim*	*Mevcut*	*Hedef 2024*	*Tamamlanma Dönemi*	*Doğrulama Kaynağı*
Gerçekleştirilen Mekânsal Planlama/ Kentsel Tasarım Çalışması Sayısı	*1, 2*	*Adet*	*-*	*3*	*2024/4*	*Ajans Faaliyet Raporu*
Gerçekleştirilen Tematik Analiz ve Rapor Sayısı	*1*	*Adet*	*-*	*3*	*2024/4*	*Ajans Faaliyet Raporu*
Ürün Geliştirme Müdahalesi Yapılan Destinasyona Özgü Ürün Sayısı	*2*	*Adet*	*-*	*3*	*2024/4*	*Ajans Faaliyet Raporu*
Destinasyon Temelli Gerçekleştirilen Tanıtım Etkinliği Sayısı	*3*	*Adet*	*-*	*5*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Destinasyon Temelli Kurulan Ulusal İş Birlikleri Sayısı	*5*	*Adet*	*-*	*6*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Destinasyon Temelli Kurulan Uluslararası İş Birlikleri Sayısı	*5, 6*	*Adet*	*-*	*2*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Ağ Oluşturma ve Yatırım Promosyonu Amacıyla Katılım Sağlanan Fuar Sayısı	*3*	*Adet*	*-*	*4*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Bölgede Oluşturulan Yeni Turizm Rotaları (Özel İlgi Turizmi, Spor, Kültür vb.) Sayısı	*2, 5, 8*	*Adet*	*-*	*5*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Tur Operatörleri/Seyahat Acentalarınca Satışa Sunulan Yeni Rota Sayısı	*3, 5, 8*	*Adet*	*-*	*5*	*2024/4*	*Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu*
Mali ve Teknik Destek Programları ile Sözleşmeye Bağlanan Proje Sayısı	*8*	*Adet*	*-*	*12*	*2024/4*	*KAYS Raporları*
Ulusal ve Uluslararası Fon Kuruluşlarına Yapılan Başvuru Sayısı	*6*	*Adet*	*-*	*2*	*2024/4*	*Ajans Faaliyet Raporu*

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

En dinamik sektörler arasında yer alan turizm sektörüne müdahale eden Destinasyon Geliştirme SOP'u için, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel gelişmeleri takip etmek, yorumlamak, hızlı adaptasyon kabiliyeti göstermek müdahalelerin başarısı için büyük önem arz etmektedir. SOP, bu doğrultuda planlama, veriye dayalı proje ve faaliyetlerin kurgulanmasını önceliklendirmektedir. Bu kapsamda, 2024 yılı için yapılması planlanan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

Mekânsal Planlama Çalışmaları

2024 yılında öncelikli alt bölgeler özelinde mekânsal planlama, deneyim iyileştirme ve model çalışmaları yapılacaktır:

- Kastamonu'da kanyonlar bölgesinin dağıtım noktası özelliğindeki Pınarbaşı ilçe merkezi kentsel tasarım planlama çalışması,
- Citta Slow Adayı Daday ilçe merkezi ilçe merkezi kentsel tasarım planlama çalışması,
- Ilgaz Dağı'nın kongre turizmi odağında dağ turizmi master planı oluşturulması.

Rota Oluşturma Odaklı Destinasyon Geliştirme Çalışmaları

Listelenen destinasyonlarda, önceki yıllarda hayata geçirilen rekabetçi turizm unsurlarını merkeze alan rotalar geliştirilerek haritalandırma, tur programı oluşturma ve tutundurma çalışmaları yapılacaktır.

- Batı Karadeniz Destinasyon Geliştirme rota çalışmaları çerçevesinde; farklı turizm temalarına yönelik muhtelif rotalar oluşturulacaktır:
    - Kanyonlar Rotası (Doğa ve Macera temalı)
    - Daday At Çiftlikleri ve Doğal Yaşam Merkezleri Rotası (Sakin Şehir ve Dinlence temalı)
    - Ilgaz Dağı Genişletilmiş Deneyim Rotası (Termal, Dipsiz Göl, Kastamonu Merkez ve Citta Slow bütünleştirme temalı)

  - Genişletilmiş Sinop Deneyim Rotası (Korunan alanlar bütünleştirme temalı)
  - Kömüre Giden Demiryolu ve Çankırı Turistik Demiryolu Rotası (Tren turizmi temalı)
- Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR)'ın kapsadığı 11 ilçede önceki yıllarda tespit edilen bisiklet ve trekking rotalarının haritalandırma, tabelalandırma ve tutundurma faaliyetleri yürütülecektir.
- Tren turizmi özelinde oluşturulacak rotalar, Çankırı kent merkezi deneyim iyileştirme çalışmaları ile entegre edilecektir. Kömüre Giden Demiryolu projesinde ise, Zonguldak ve Safranbolu'dan itibaren rotaya Kastamonu kanyonlar bölgesi karayolu ile entegre edilecektir.
- Sinop'ta kurvaziyer turizminde deneyim iyileştirmeye yönelik olarak önceki dönemde hazırlanan rapora istinaden kurvaziyer turizmi ile Bölgeye gelen ziyaretçileri hedef alan rota geliştirme, tanıtım çalışmaları yapılacaktır.

Tüm rota oluşturma faaliyetlerinde yerelde farkındalık ve kırsalın turizm hizmetlerine en yüksek düzeyde entegrasyonu çalışmaların odağında yer alacaktır. Hayata geçirilen rotaların haritalandırma çalışmaları yapılarak, acenteler ve özel ilgi grupları nezdinde tutundurma faaliyetleri yürütülecektir.

Deneyim İyileştirme, Tespit ve Yönlendirme Odaklı Tematik Rapor Çalışmaları:

TR82 Bölgesi'nde öne çıkan arkeolojik alanlarda (Pompeiopolis, Balatlar Yapı Topluluğu, Çorakyerler Omurgalı Fosil Lokalitesi) yürütülen kazı çalışmalarının mevcut durum tespitini içeren ve destinasyon geliştirme sürecine altlık olacak bir rapor hazırlanacaktır.

2023 yılında Dünya Miras Listesi'ne giren Kasaba Köyü Mahmut Bey Camisi için ziyaretçi merkezi konsepti hazırlık sürecinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülecek çalışmalara katkı sağlanacaktır. Çankırı kent merkezi özelinde, unsur hikâyelendirme ve ziyaretçi akışlarını yönlendirme raporu hazırlanarak, uygulaması hayata geçirilecektir. Bu çalışma Çankırı için tasarlanan tren turizmi konsepti ile birlikte değerlendirilecektir.

2024 yılında yapılacak tüm araştırma ve analiz çalışmalarına EK-1E'de yer verilmiştir.

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

Turizm destinasyonlarında yönetim ve karar verme süreçlerine katılan, alınan kararlardan doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen birçok aktör yer almaktadır. Başarılı bir destinasyon yönetiminde paydaşlar arası iş birliği ve eşgüdüm oldukça önemlidir. Bu noktada Ajans, faaliyet bölgesinde yönetişim mekanizmalarını oluşturmuş ve yönetebilir durumdadır. Bugüne kadar birçok yönetişim mekanizmasında rol alan Ajans, Destinasyon Geliştirme SOP ile eylem planlarında kendi sorumluluk alanında olan ya da birincil ortağı olduğu faaliyetleri uygulamaya koyan kurum konumunda olacaktır. SOP süresince Ajans, daha fazla sayıda ve daha etkin paydaşlar ile destinasyon temelli iş birlikleri kurmaya, destinasyonların değer önerisine katkı sağlayacak paydaşlar ile birlikte çalışmaya özen gösterecektir. Bu kapsamda;

- Kastamonu UNESCO Masası faaliyetlerine devam edilecek, ilin UNESCO miras listeleri ve programlarında çalıştığı alanlarda Ajans kendi sorumlu ya da ortağı olduğu faaliyetleri gerçekleştirecektir.
- Ajansın UNESCO Miras Listeleri ve Programları alanındaki tecrübeleri ışığında, Sinop destinasyonunun UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na Gastronomi ya da Zanaat ve Halk Sanatları temalarında dâhil olmasına yönelik çalışmalar başlatılacaktır.

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından 2020 yılında karavan turizmi temasında koordinasyon rolü verilen Ajans, bu başlıktaki çalışmalarını sürdürecektir. Pandemi sonrasında hızlı bir büyüme gösteren, talebin arttığı ve altyapıların oluşmaya başladığı ülkemiz karavan sektörünün üretim, tedarik, kamp alanı oluşturma ve yönetimi, sektörel kapasite geliştirme vb. alanlarda ulusal, uluslararası iş birliklerine devam edilecektir:

- Avrupa karavan endüstrisinin temsilcisi konumundaki Almanya merkezli Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD e.V.) ile önceki yıllarda tesis edilen ağ üzerinden çalışmalar geliştirilecektir.

- Ajans ev sahipliğinde gerçekleştirilecek program çerçevesinde, CVID ve Caravan Salon Düsseldorf üst yönetiminden oluşan bir heyet İstanbul'da düzenlenecek Karavanist Fuarı'nda Karavan Endüstrisi Derneği (KARENDER) ve Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği (KAİTED) ve Türkiye'deki kilit özel sektör temsilcileri ile bir araya getirilecektir. Programın Ankara kısmında heyet Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda karavan ekosistemi ile ilgili birimler ile buluşturularak, kurumlar arası iş birliği altyapısı hazırlanacaktır. Yıl içinde kamu-özel sektör ve birlik üyelerinden oluşturulacak çalışma gruplarına CIVD'in farklı alanlarda sahip olduğu sektörel bilgi birikimin aktarılması sağlanacaktır.
- KARENDER ve KAİTED'in 2023 yılında hazırlıklarına başlanan Ticaret Bakanlığının Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Programına (UR-GE) proje başvurusu yapmasına ilişkin çalışmalara Ajans uzman personeli eliyle katkı sağlanacak, uygulama aşamasında da sürece eşlik edilecektir.
- Almanya'da gerçekleştirilecek Caravan Salon Düsseldorf Fuarı'na sektörel katılımcı olarak katılım sağlanacaktır.
- Türkiye'deki karavan ekosisteminin önemli bir bölümünü oluşturan karavan üretimine ilişkin Karavan İmalatında Yerlilik Oranı Tespiti ve Tedarikçi Geliştirme Stratejisi ve Karavan İmalatında Hedef Pazar Analizi raporları oluşturulacaktır.
- Karavan alanlarının ulusal düzeyde yıldız sisteminin oluşturulmasına yönelik Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ve özel sektör ile iş birliğine gidilecektir. Bu kapsamda, Karadeniz Rotası Karavan Alanları Yatırım Ön Fizibilitesi çalışması pilot çalışması Karadeniz'e kıyısı olan kalkınma ajansları ve yerel paydaşların iş birliğinde yapılacaktır.
- Türkiye karavan ekosistemindeki güncel veri tabanı eksikliğinin giderilmesine yönelik büyük veri oluşturma çalışması yürütülecektir. Bu çalışmalarda veri parametrelerinin Avrupa standartları ile uyumlu olması amacıyla CIVD'in ilgili birimleri ile iş birliğine gidilecektir.
- Karavan Show Euroasia (İstanbul) ve Kamp Karavan ve Doğa Sporları (İstanbul) fuarlarına katılım sağlanacaktır.

Kalkınma Ajansları Eşleştirme Programı Turizm Çalışma Grubunda yer alan Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) ve Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) ile yıl içerisinde gerçekleştirilecek etkinliklere katılım sağlanacak ve iyi uygulama örnekleri ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

SOP genelinde faaliyetlerdeki ana iş birliği kuruluşu Kültür ve Turizm Bakanlığı olacaktır. Tanıtım faaliyetlerinde Tanıtma Genel Müdürlüğü ve TGA, yatırım promosyonu ve yönlendirmede ise Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü ile iş birliğine gidilecektir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü diğer kilit iş birliği kurumları olacaktır. UNESCO programlarına ilişkin faaliyetlerde UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ile Kültür ve Turizm Bakanlığının Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili diğer paydaşlar ile yakın çalışılacaktır. Kırsal turizm odağında, özel ilgi, doğa, agro, macera ve spor, kültür turizmi alanlarında Bölgemizin potansiyelinin ortaya çıkarılması, var olan unsurların geliştirilmesi, deneyim iyileştirilmesi ve destinasyon temelli tanıtım gibi birçok alanda ilgili çatı örgütler, federasyonlar ve konu uzmanları ile birlikte çalışılacaktır. Batı Karadeniz rotası oluşturma faaliyetlerinde ise Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) ve Türkiye Rehberler Birliği (TUREB) merkez ve bölge temsil kurulları ile yakın bir şekilde çalışılacaktır. Tüm faaliyetlerde yerel kurullar, turizm hizmet ve altyapı birlikleri, ilgili bakanlıkların taşra teşkilatları, bölge kurumları, üniversiteler ve kırsalda yerel eylem grupları ile iş birlikleri kurulacaktır.

iii. Kapasite Geliştirme

Ajans, SOP ile belirlediği hedeflere ulaşma yolunda güçlü paydaşlara ihtiyaç duymaktadır. SOP'un ana odağında yer alan kırsal turizmde başarı, yerel aktörlerin gücü ile doğru orantılıdır. Bu noktada, Ajans ve yerel aktörlerin kurumsal kapasitesinin gelişimine katkı sağlayacak, diğer taraftan destinasyonların değer önerisini artıracak ulusal ve uluslararası kişi, kurum ve örgütler ile iş birliği fırsatlarını değerlendirilecektir. Bu kapsamda, 2024 yılı için yapılması planlanan faaliyetler aşağıda yer almaktadır;

İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi: Kilit paydaşların etkin katılımlarıyla ulusal düzeyde iyi uygulama ziyaretlerine yer verilecektir. Bu ziyaretler kırsal turizm odaklı olmak üzere özellikle tematik öncelikler ve Bölge destinasyonlarının yapısı ile örtüşen benzer destinasyonlara yönelik olarak gerçekleştirilecektir. 2024 yılında düzenlenecek iyi uygulama ziyaretlerine EK-1D'de yer verilmiştir.

Turizm Sektör Temsilcilerine Yönelik Danışmanlık Faaliyetleri: Bölgenin en önemli sorunları arasında yer alan kurumsal kapasite eksikliği, birçok alanda etkin çalışmalar yürütmeye engel olmaktadır. Bu kapsamda, başta yerel yönetimler olmak üzere, Bölgedeki turizm sektörü ile ilişkili sivil toplum kuruluşları, konaklama, yeme-içme tesisleri, hediyelik eşya üretici ve satıcıları ile seyahat acentalarına yönelik danışmanlık ve yönlendirme faaliyetleri yürütülecektir. Kırsal turizmin en kritik başarı faktörleri arasında yer alan yerelde yaşayanların sektörden fayda sağlayabilmesine yönelik çalışmalara öncelik verilecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

SOP özel amaçları arasında yer alan destinasyon temelli hedef pazar seçimi ve hedef pazarlarda destinasyon ürününü konumlandırma çalışmaları çerçevesinde karma bir strateji izlenecektir. Bu yönde ulusal, uluslararası ve özel ilgi grupları odaklı hedef pazarlarda çalışmalar yapılacaktır:

- TR82 Bölgesi destinasyonları için ulusal düzeyde öncelikli hedef pazar Ankara olup, turizm unsurlarının bu hedef pazarda konumlandırılması, farkındalık oluşturulmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
- TR82 Bölgesi destinasyonları için Kastamonu merkezli olarak uluslararası düzeyde öncelikli hedef pazar Ortadoğu pazarı olup, bu pazara yönelik 2023 yılında Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KASTAB) ve THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü iş birliğinde başlatılan çalışmalara devam edilecektir. Bu çerçevede, 2024 yılında Suudi Arabistan ve Umman'da halihazırda Türkiye'ye charter uçak seferleri düzenleyen havayolu şirketlerinin üst yönetimlerine, tur operatörü ve seyahat acentelerine yerinde tanıtım toplantıları içeren destinasyon tutundurma programı yapılacaktır. Söz konusu program TR82 Bölgesindeki tanıştırma turları ile desteklenecektir.
- Bölge destinasyonlarında potansiyeli olan bisiklet, trekking, kampçılık, kanyoning, kurvaziyer, karavan, kış sporları, kongre turizmi, model binicilik, atlı terapi, yamaç paraşütü, oryantring, turistik tren turizmi gibi özel ilgi gruplarına yönelik turizm türleri için de ulusal ve uluslararası düzeyde konusunda yetkin ve organize kişi, kurumlar ve sivil toplum kuruluşları hedef gruplar olarak belirlenmiştir. Söz konusu faaliyetlerin Bölgede yapılmasını teşvik etmek üzere Alternatif Destek Programı'ndan yararlanılacaktır.
- TR82 Bölgesi'nde gerçekleştirilen kilit etkinlikler katma değer yaratacak tanıtım faaliyetleri ile Bölge dışından katılımlar için cazip hale getirilecektir. 2024 yılında düzenlenecek tüm etkinliklere EK-1D'de yer verilmiştir.

Yatırım Promosyon Faaliyetleri: Başta doğa temelli turizm faaliyetleri ve Ajansın ulusal koordinasyon görevi üstlendiği karavan turizmi olmak üzere özel sektör yatırımcılarına yönelik yatırım promosyon faaliyetleri yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

SOP'un önemli bir bileşeni de Ajansın yürüteceği proje ve faaliyet destekleme çalışmalarıdır.

- Destinasyon geliştirme faaliyetleri kapsamında, yerel yönetimlerin kırsal turizm çekim merkezlerinde planlama, programlama ve danışmanlık ihtiyaçlarını desteklemek üzere bir teknik destek programı tasarlanacaktır. Teknik destek programının tasarımında mekânsal planlama, kentsel tasarım yönlü kırsalda değer ve dönüşüm yaratmaya odaklanan hazırlık çalışmaları önceliklendirilecektir.
- Alternatif destek mekanizması ile iki farklı hedef grubun Bölge destinasyonlarında faaliyet kurgulaması teşvik edilecektir. TÜRSAB seyahat acentelerinin Bölgeye yapacakları tur operasyonları ile özel ilgi gruplarına yönelik etkinlik organizasyonu yapan sivil toplum ve özel sektör girişimlerinin programlarının Bölgeye çekilmesini teşvik edecek ve bu süreci hızlandıracak

bir destek programı tasarlanacaktır. Programın önemli bir bileşeni olarak tren turizminin geliştirilmesine yönelik olarak BAKKA iş birliği ile Kömüre Giden Demiryolu Rotası ve tarihi tenezzüh trenlerinden hareketle Çankırı özelinde Ankara-Tuz Mağarası odağında turistik tren faaliyetlerinin başlatılması teşvik edilecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Ajans, 2024 yılında SOP amaçları ile örtüşen alanlarda uluslararası trendleri, ulusal politikaları ve yerelde bölgesindeki gelişmeleri, sektördeki yeni yatırımları, atıl yatırımları yakından takip edecek, stratejik tercihlerine katkı sağlayacak makro proje önerileri oluşturarak ilgili birimlerde gündeme getirecektir. Aynı zamanda yerel yönetimlerin kamu yatırım programları ve özel sektör yatırımları ile uyumlu ve tamamlayıcı projeler kurgulaması amacıyla farkındalık faaliyetleri yürütülecektir.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Ajans, bölgede kırsal turizmin gelişmesini temin etmek üzere dış kaynaklı fonların bölgeye getirilmesi noktasında uluslararası ortaklı projeler geliştirmeye çalışacaktır. Ulusal ve uluslararası fon kaynakları takip edilerek, Bölge ve SOP öncelikleri ile örtüşen alanlarda uygun hibe programlarına başvuru sahibi ya da ortak olarak dâhil olunacaktır.

UNESCO Dünya Miras Listeleri ve Programları alanlarında yürütülen Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) faaliyetlerine devam edilecektir. Ajans, 2023 yılında Dünya Miras Listesi'ne dâhil olan Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii'nin alan yönetim planında kendi uhdesinde olan tanıtım odaklı çalışmaları koordine edecektir. Küre Dağları Milli Parkı (KDMP) özelinde önceki dönemlerde BAKKA ve Doğa Koruma ve Milli Parklar X. Bölge Müdürlüğü iş birliği ile başlatılan KDMP Biyosfer Rezervi çalışmaları için gerekli olan yasal mevzuat düzenlenmesinin tamamlanması durumunda sürece katkı sağlanacaktır. Citta Slow Ağı'na dâhil olan ilçeler özelinde Citta Slow ve Slow Food temalı ulusal ve uluslararası katılımları da içeren tanıtım etkinlikleri düzenlenecektir. Citta Slow Ağı'na yeni dahil olan ve tüm adaylık süreçlerinde Ajansın etkin rol aldığı Kastamonu'nun Daday ilçesi için İtalya'da düzenlenecek Citta Slow Üyelik Kabul Sertifika Töreni'ne katılım sağlanacaktır. 2024 yılı Citta Slow Ağı Uluslararası Komite toplantısının, bu organizasyona ev sahipliği için aday lokasyonlar arasında yer alan Daday ilçesinde gerçekleştirilmesi durumunda etkinliklerde destinasyon tanıtım rolü üstlenilecektir. 2024 yılında ayrıca Bölgeden ağa yeni bir ilçenin dâhil olmasına yönelik çalışmalar başlatılacak, Çankırı iline bağlı Eldivan ilçesinin ağa dâhil olma kriterleri karşılama potansiyeli değerlendirilecek ve uygun bulunması durumunda ilçenin ağ başvuru hazırlık süreçlerine liderlik edilecektir.

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabet Edebilirliğinin Artırılması Projesi (Rekabetçi Sektörler Programı – RSP) Turizm Bileşeni Ajansın yürütücüsü olduğu Proje kapsamındaki 3 ana faaliyet grubundan biri TR82 Bölgesi için destinasyon planlama ve geliştirme çalışmalarını içermekte olup; 2022 yılı son çeyreği ile başlanan faaliyetlere 2024 yılında yoğun olarak devam edilecektir. Bu kapsamda;

- *TR82 Bölgesi Turizm Master Planı Hazırlanması:* Bölgenin kaynak değerleri, uluslararası kriterler, pazar eğilimleri doğrultusunda paydaşlarla yakın koordinasyon içinde stratejiler, eylem planları, uygulama planları vb. tanımlanarak bölgenin rekabet gücünü artıracak turizm sektörü için kapsamlı bir master plan hazırlanacaktır.
- *Turizm Destinasyon Tanıtım Stratejisi ve Kümelenme Yol Haritası Oluşturulması:* Tanıtım faaliyetleri ve kampanyaları tasarlanacak, paydaşlara odaklanarak turizm kümelenmesi yol haritası oluşturulacaktır.
- *TR82 Bölgesinde Belirlenecek 5 Alanda Destinasyon Alan Planlamaları:* Alt destinasyonlar için turizm geliştirme yatırımlarını ve faaliyetlerini yönetebilecek teknik açıdan yetenekli bir küme yönetim yapısı kurarak kümeyi kurumsallaştırmayı hedeflemektedir.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Proje Havuzunun Oluşturulması: 2024 yılında bu SOP kapsamında kırsal turizm önceliğinde proje fikirleri geliştirilecektir. Tüm bölge düzeyinde gerçekleştirilecek saha çalışmaları ile bu süreç desteklenecektir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP, 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde 60 ay olarak kurgulanmıştır. 2024 yılı SOP faaliyetleri ve zaman planlaması faaliyet takvimi tablosunda belirtilmektedir.

f. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un müdahalede bulunduğu turizm sektörü özelinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ulusal düzeyde İl Tanıtma ve Geliştirme Programı uygulanmakta, bu çerçevede iller düzeyinde Valilikler koordinasyonunda, ilgili kilit aktörlerin katılımlarıyla oluşturulmuş İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulları bulunmaktadır. SOP faaliyetlerindeki ilerlemeler, çalışmalarda ihtiyaç duyulan iş birlikleri, eş güdüm gerektiren hususlar kurul toplantısında ele alınacaktır.

DESTİNASYON GELİŞTİRME SOP FAALİYETLERİ (2024)	Özel Amaç	Bileşen	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri														
Mekânsal Planlama Odaklı														
Pınarbaşı İlçe Merkezi Kentsel Tasarım Planlaması	1	1												
Daday İlçe Merkezi Kentsel Tasarım Planlaması	1	1												
Ilgaz Dağı Kongre Turizmi Odağında Dağ Turizmi Master Planı	1	1												
Rota Oluşturma Odaklı														
Batı Karadeniz Rotaları - (TÜRSAB Paket Turlar)	1, 2, 5, 6	1, 2												
Tren Turizmi Rotaları (Tematik)	1, 2, 5, 6	1, 2												
JEOKAR Trekking/ Bisiklet Rotası (Tematik)	1, 2, 5, 6	1, 2												
Deneyim İyileştirme Odaklı														
Mahmut Bey Cami Ziyaretçi Merkezi Konsepti	1	2												
Tespit ve Yönlendirme Odaklı														
TR82 Bölgesi Arkeolojik Kazı Alanları Mevcut Durum ve Yönlendirme Raporu	1, 5	1												
Çankırı Kent Merkezi Unsur Hikâyelendirme, Ziyaretçi Akış Yönlendirme Çalışması	1, 5	1												
Kurvaziyer Turizmi Deneyim İyileştirme Uygulama Çalışması	1, 5	1												
İş Birliği ve Koordinasyon														
Yerel Paydaşlar İle İş Birliği Faaliyetleri														
UNESCO Masası- Kasaba Köyü Mahmut Bey Cami Alan Yönetimi	2, 5	5												
Sinop Alan Yönetimi	2, 5	5												
Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) Yönetimi	2, 5	5												
Kastamonu İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu	2, 5	5												
Sinop İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu	2, 5	5												
Çankırı il Tanıtma ve Geliştirme Kurulu	2, 5	5												
Karavan Turizmi Koordinatör Ajans Faaliyetleri														
Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD) Türkiye Programları İstanbul/ Ankara	2, 3, 6	5												
Karavanist Fuarı Katılımı - İstanbul	2, 3, 6	5												
Camp Karavan ve Doğa Sporları Fuarı Katılımı - İstanbul	2, 3, 6	5												
Caravan Salon Düsseldorf Fuarı Katılımı - Almanya	2, 3, 6	5												
Karavan Show Euroasia Fuarı Katılımı - İstanbul	2, 3, 6	5												
Karadeniz Rotası Karavan Alanları Yatırım Ön Fizibilitesi	3, 6	1												
Karavan İmalatında Yerlilik Oranı ve Tedarikçi Geliştirme Stratejisi Oluşturulması	3, 6	1												
Karavan İmalatında Hedef Pazar Analizi	3, 6	1												
Türkiye Karavan Ekosistemi Büyük Veri Oluşturma Çalışması	3, 6	1												
Eşleştirme Faaliyetleri														
Kalkınma Ajansları Eşleştirme Faaliyetleri (BAKA-BAKKA)	2	5												
Kapasite Geliştirme														

İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi														
Kaz Dağları Ekoturizm Köyü - Çanakkale	1, 2	2												
Longosphere İğneada ve Yıldız Dağları Agro Turizm – Kırklareli	1, 2	2												
Yaşayan Köy – Beypazarı Ankara	1, 2	2												
Karavan Üreticileri, Tedarikçileri, Karavan Alanları Ziyaretleri	1, 2	2												
Kırsal Turizm Sektör Temsilcileri Eğitim/Danışmanlık Faaliyetleri														
Turizm Sektör Çalışanları/Yöneticiler/ Yerel Paydaşlar Eğitim/Danışmanlık	3	4												
Tanıtım ve Yatırım Destek														
Destinasyon Konumlandırma ve Tanıtım														
Ulusal Pazar- Coğrafi Odak Ankara Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri	2, 6	3, 5												
Kilit Etkinliklerin Tanıtım Faaliyetleri	2, 6	3, 5												
Uluslararası Pazar- Coğrafi Odak Ortadoğu Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri	2, 6	3, 5												
Yatırım Tanıtım ve Promosyon Faaliyetleri														
Kırsal Turizm Tesisleri Potansiyel Yatırım Alanları	2, 3	7												
Karavan Üreticileri ve Tedarikçileri için Hedef Üretim Bölgesi: Çankırı	2, 3	7												
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler														
UNESCO Dünya Miras Listeleri														
UNESCO Dünya Mirası (Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii)	2, 4, 5, 6	6												
UNESCO Küresel Jeopark Ağı (JEOKAR)	2, 4, 5, 6	6												
UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı (Sinop)	2, 4, 5, 6	6												
Citta Slow ve Slow Food Uluslararası Ağlarına Entegrasyon														
Sakin Şehirler Ağı (Citta Slow)	2, 4, 5, 6	6												
Citta Slow Üyelik Kabul Sertifika Töreni - İtalya	2, 4, 5, 6	5, 6												
Slow Food Ağları	2, 4, 5, 6	6												
Rekabetçi Sektörler Programı Proje Faaliyetleri														
TR82 Bölgesi Turizm Master Planı Hazırlık Faaliyetleri	1	1												
Destinasyon Tanıtım Stratejisi Oluşturma Çalışmaları	1, 6	1, 3												
Kümelenme Yol Haritası Çalışmaları	1, 3	1, 3												
Alt Destinasyon Planlama Çalışmaları	1, 4, 5	1, 3												
Dış Fon Programları Başvuru ve Yönetim Faaliyetleri														
Fon Arama ve Başvuru Faaliyetleri	2	6												
Ajans Destekleri														
Teknik Destek Programı														
Ref: TR82/24/TD - DG Teknik Destek	1, 3, 5, 6	8												
Alternatif Destek Programı														
Ref: TR82/24/Alternatif - Batı Karadeniz'i Keşfet	1, 2, 3, 4, 5, 6	8												

3. Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Genel Amaç: TR82 Bölgesinde güçlü, yenilikçi ve sürdürülebilir bir tarım sektörü oluşturmak

Özel Amaç(lar)

Amaç 1: Tarımsal üretimde kurumsal alt yapıyı güçlendirmek ve tarımsal örgütlenmeyi geliştirmek
Amaç 2: Sürdürülebilir tarımsal üretim ve sanayi yönetimini sağlamak
Amaç 3: TR82 Bölgesindeki üretici örgütlerini pazarlama ve tanıtım alanlarında güçlendirmek
Amaç 4: TR82 Bölgesi tarım alanlarını ve su kaynaklarını korunmak, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımını artırmak

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Tarım; tarımsal ürünlerin üretimi, işlenmesi, tanıtımı ve dağıtımını içeren geniş bir sektördür. Aynı zamanda tarım, yoksulluğu sona erdirmek, ortak refahı artırmak ve 2050 yılına kadar öngörülen 9,7 milyar insanı beslemek için kullanılabilecek en güçlü araçlardan biridir. Yapılan araştırmalarda tarım sektörünün en yoksul kesimlerin gelirlerini artırmada, diğer sektörlere kıyasla daha etkili olduğunu göstermektedir. Tarım, ekonomik büyüme için de çok önemlidir; küresel gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYİH) %4'ünü oluştururken, az gelişmiş ülkelerde bu oran %25'in üzerine çıkabilmektedir.

Beslenmenin yaşamak için temel bir fonksiyon olduğu düşünüldüğünde gıda maddelerinin en önemli kaynağı olan tarımın ne denli stratejik bir sektör olduğu görülmektedir. Son zamanlarda küresel çapta yaşanan savaşlar, salgın hastalıklar ve göç tarımsal üretimin ve üretilen ürünlerin güvenli şekilde ulaştırılmasının önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca küresel ısınmadan kaynaklanan iklim değişikliği, kuraklık, yağış düzensizliği ve sel gibi doğal afetler tarımsal üretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle devletler tarımsal üretimlerini artırmak, gıda tedariki ve güvenliğini sağlamak için çeşitli politikalar ve stratejiler geliştirmek zorundadır.

TR82 Bölgesi (Kastamonu, Çankırı ve Sinop), %45 kırsal nüfus oranı ile Türkiye kırsal nüfus oranının çok üzerinde yer alan bir bölge olup en önemli geçim kaynağı tarımdır. Bölgede tarımsal üretim daha çok geleneksel yöntemlerle gerçekleştirilmekte ve yöresel olarak pazarlanmaktadır. Katma değerli üretim yeterli düzeyde yapılamadığı için elde edilen kazanç da düşük olmaktadır. Bölgedeki tarım ürünlerinin ülke geneline göre üretim miktarı ve çeşitliliği sınırlı olmakla birlikte bazı tarımsal ürünlerde kalite ve bilinirliğin sağlandığı görülmektedir. Bölgenin tarımla beraber geniş orman varlığı ve denize kıyısı olması önemli fırsatlar doğurmaktadır. Bu fırsatların katma değerli üretimle bir rekabet avantajına dönüştürülmesi mümkündür.

Kırsal kalkınmada tarım önemli bir itici güçtür. Kırsalda yaşayan üretici toplulukların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi için planlı ve işbirliği içinde yapılacak danışmanlık, eğitim faaliyetleri kırsal kalkınmaya katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, kırsal kesimdeki insanların sürdürülebilir kırsal kalkınma sürecine katılımları bir gerekliliktir. Tarım ekonomisi, milli ekonomiye katkı sağlayan ayrılmaz bir bileşen olarak düşünülmelidir.

Bu kapsamda SOP'un hedef grupları aşağıdaki gibidir:

- Çiftçiler
- Üretici birlik ve kooperatifler
- Yerel yönetimler, üniversiteler, tarım konusunda çalışma yapan kurum ve kuruluşlardır.

Yukarıdaki bilgiler ışığı altında Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı tasarlanırken On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2021-2023), Türkiye İklim Değişikliği Stratejisi (2010-2023) ve TR82 Düzey 2 Bölge Planında yer alan tarıma ilişkin

strateji ve hedefler göz önünde bulundurulmuştur. Bu üst ölçekli planlarda yer alan hedeflere hizmet edecek faaliyetler tasarlanmıştır. SOP, özellikle yeni oluşturulan TR82 Düzey 2 Bölge Planında yer alan Tarımsal Üretimin ve Sanayii Geliştirilmesi, Tarımsal Altyapının İyileştirilmesi, Tarımsal Örgütlenmenin Geliştirilmesi ve Yenilikçi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması hedefleriyle uyum içerisindedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede baz alınacak sonuç göstergeleri şu şekilde belirlenmiştir:

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut	Hedef (2028)	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç (lar) #
1	Sulanan Alan	Ha	118.832	130.000	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	4
2	Üretilen Süt Miktarı	Ton	684.214	750.000	TÜİK	1.2
3	Büyükbaş Hayvan Sayısı	Adet	521.414	550.000	TÜİK	2
4	Üretilen Yem Bitkileri Miktarı	Ton	994.522	1.200.000	TÜİK	2
5	Üretilen Bal Miktarı	Ton	1.270	2.000	TÜİK	2
6	Markalaşan Bal Ürün Sayısı	Adet	0	3	Türk Patent ve Marka Kurumu	1.3
7	Seralarda Üretilen Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	6	10	TÜİK	2
8	Kurulan İhtisas OSB Sayısı	Adet	0	2	STB Verileri	2.4
9	Örtü Altı Tarım Alanı	Dekar	1.036	5.000	TÜİK	1.2

Programın her bir bileşeni kapsamında 2024 yılına ait çıktı göstergeleri ise tabloda verilmiştir:

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Mevcut	Hedef (2024)	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Tarımsal amaçlı örgütlere yönelik düzenlenen eğitim sayısı	1.3	Adet	0	3	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
Tarımsal amaçlı örgütlere verilen/sağlanan danışmanlık sayısı	1.3	Adet	0	4	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği yapılan paydaşlarla gerçekleştirilen toplantı sayısı	1.2.3.4	Adet	0	4	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
Ziyaret Edilen İyi Uygulama Örneği Sayısı	1.2.3.4	Adet	0	2	2024/4	Ajans Faaliyet raporu
Katılım Sağlanan Fuar ve Etkinlik Sayısı	2	Adet	0	2	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
Rapor Analiz ve Ön Fizibilite Sayısı	2	Adet	0	6	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
Kurumsal Kapasitesi Geliştirilen Kooperatif/Birlik Sayısı	3	Adet	0	2	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu
Başlatılan SOGEP Projesi Sayısı	2	Adet	0	3	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Analiz ve Raporlarının Oluşturulması: Bölgenin tarım potansiyeli ve tarımsal gelişime altlık oluşturacak ön fizibilite ve analiz çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmaların nitelikli proje fikirlerinin ortaya çıkarılmasına katkı sağlayarak hayata geçirilmesi amacıyla yapılması planlanmaktadır. 2024 yılında yapılacak tüm araştırma ve analiz çalışmalarına EK-1E'de yer verilmiştir.

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Tarım alanında yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde başarılı çalışmaları olan kurum ve kuruluşlar ile iş birlikleri geliştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki ana faaliyetler yürütülecektir:

Tarım desteği veren kurumlarla işbirliği yapılması: Hayvansal üretim bitkisel üretim, bal, süt üretimi, işleme, organik tarım ve akıllı tarım uygulamalarında ekipman desteği veren kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak kaynakların tarımsal strateji doğrultusunda kullanılmasını sağlanacaktır. Ajansın bu kapsamda koordinasyon ve tamamlayıcılık görevini üstlenerek SOGEP, güdümlü proje gibi destek programlarıyla çalışmalar yapması planlanmaktadır.

Tarım Platformlarına dâhil olunması: IFAD kapsamında kurulan ve Kastamonu'da faaliyet gösteren platforma aktif katılım sağlanarak bölge yürütülen tarımsal faaliyetlerden haberdar olma ve ileriki dönemlerde oluşturulacak politikalarda söz sahibi olmak ve katkı sağlamak için çalışmalar yürütülecektir.

Tarıma Dayalı İhtisas OSB'lerin kurulmasının takip edilmesi: Bölgede Devrekâni Hayvancılık İhtisas OSB kurulmuş olup 2026 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır. Çankırı Eldivan Seracılık İhtisas OSB'nin kurulması için planlama çalışmaları yürütülmektedir. Her iki çalışma da bölgenin tarımsal kalkınmasına büyük katkı sağlayacaktır. Bu amaçla kurulması planlanan OSB'leri takip edilmesi ve oluşturulacak komisyonlarda görev alınması ve çalışmalara dâhil olunarak katkı sağlanması planlanmaktadır.

Kooperatifçilik, örgütlenme ve tarımsal girişimcilik hakkında bölgede bilgilendirme ve danışmanlık çalışmaları: Bölgede kurulu bulunan veya yeni kurulacak kooperatiflere ürün seçiminden, üretim planlamaya, pazarlamadan kurumsal yapı ve organizasyona kadar pek çok temel konuda mentorlük desteği ve yönetim danışmanlığı verilmesi planlanmış olup kooperatiflerin belirlenmesi ve sürecin yürütülmesinde kurumlar arası işbirliği gerçekleştirilecektir.

iii. Kapasite Geliştirme

Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinde bulunan paydaşların kapasitesini geliştirmeye yönelik faaliyetler yapılacaktır. Bölge için üretilecek çözümler kapsamında çalışacak ve proje yürütecek kurumların kapasitelerinin eğitimler ile Ajans ve diğer destek mekanizmaları kullanılarak artırılması planlanmaktadır. Bu SOP uygulanırken paydaşlar ile sıkı bir iletişim ve işbirliği ağı kurulması ana amaçlardan biridir.

Tarımsal üretim birlik ve kooperatifleri için eğitim programları: Birlik ve kooperatiflerin yoğunlaştığı alanlarda kurumsallaşma ve markalaşma eğitimleri düzenlenmesi, bu eğitimlere kurumların katılımının sağlanması ve talep edilen diğer konularda birlik ve kooperatiflere eğitim alanında destek verilmesi planlanmıştır.

Tarımsal ürünlerin markalaşması ve pazarlanmasına ilişkin faaliyetler: Bölgede öne çıkan ve potansiyel taşıyan ürünlerin markalaşması ve pazarlanmasına yönelik tarımsal örgüt ve yapılara yönelik teknik destek kapsamında faaliyetler yürütülecektir.

İyi Uygulama Örneklerinin ziyaret edilmesi: Kilit paydaşların etkin katılımlarıyla ulusal düzeyde iyi uygulama ziyaretlerine yer verilecektir. Bu ziyaretler özellikle tarımsal öncelikler ile örtüşen ve iyi tarım uygulaması yapılan yerlere gerçekleştirilecektir.

2024 yılında düzenlenecek iyi uygulama ziyaretlerine EK-1D'de yer verilmiştir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

SOP kapsamında faaliyetlerin bölge içi ve bölge dışına tanıtım ve yatırım destek faaliyetleri yürütülecektir.

Fuarlara Katılım Sağlanması*:* Ulusal düzeyde fuarlara katılım sağlanarak sektördeki gelişmeler takip edilecektir. Sektördeki gelişmelerin bölge düzeyine aktarılması için çalışmalar yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek: Paydaşlardan özellikle tarımsal üretim amaçlı kurulan kooperatif ve birlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin artırılması ve mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi için teknik destek programı ilan edilecektir.

Devam Eden Ajans Destek ve Diğer Destek Programları: Önceki yılarda başlayan ve devam eden Güdümlü Proje Desteği, SOGEP, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı ile BAKAP projelerinin izleme faaliyetleri 2024 yılı içerisinde devam ettirilecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

SOP kapsamında tarımsal üretimi ve verimliği artıracak yeni proje tasarımlarını paydaş kurumlar ile geliştirecektir. Başarılı bulunan projelerin kamu yatırımına dâhil edilip edilmeyeceği tartışılarak ihtiyaç halinde Ajans tarafından fizibilite raporu hazırlanacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Ajans, çalışma alanına uygun bir şekilde AB ve diğer dış kaynaklı hibe programlarını takip edecek, geliştirdiği projeler ile bu programlara başvurarak uluslararası ortaklıklar geliştirmeye çalışacaktır. Ayrıca tarım konusunda çalışan kurum ve kuruluşların Avrupa'da işbirliği ve kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla Erasmus+ programına başvuru yapılacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

SOP kapsamında bölgeye katkı sağlayabilecek projeler için 2024 yılında envanter çalışmaları yürütülecektir.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP): Program kapsamında her yıl yayınlanan usul ve esaslara göre tarım ve kırsal kalkınma konularında proje geliştirilerek Bakanlığa sunulacak ve kabul edilen projelerin izlenmesi ve sonuçlandırılması yapılacaktır.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tarım SOP, Ajansın uzun dönemli çalışma alanlarından biri olup, program ile 5 yıl boyunca tarımsal üretimde altyapıyı güçlendirmek ve tarımsal örgütlenmeyi geliştirmek, sürdürülebilir tarımsal üretim ve sanayi yönetimini sağlamak, TR82 Bölgesindeki üretici örgütlerini pazarlama ve tanıtım alanlarında güçlendirmek ve TR82 Bölgesi tarım alanlarını ve su kaynaklarını korunmak, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımını artırmak için gerekli olan faaliyet ve çalışmaların yapılması amaçlanmaktadır. 2024 yılında bu amaçlara ulaşabilmek için gerekli altlık çalışmaları ve organizasyonlar yapılacaktır. Ayrıca devam eden programlara ait projelerin izleme faaliyetleri sürdürülecektir.

f. İzleme ve Değerlendirme

- SOP yol haritası bir bütün olarak hayata geçirilecektir.
- SOP faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için sorumlu kurum ve kuruluş yetkilisi belirlenecektir.
- SOP yol haritasındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için mali boyutlar değerlendirilecek, finans kaynakları belirlenecek ve sorumlu kuruluşlarca faaliyetlerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Proje faaliyetlerinin belirlenmesi, yenilenmesi, sonuçlandırılması ile ilgili takip sistemi Ajans tarafından oluşturulacaktır.
- İzleme dönemlerinde performans ölçümleri yapılacaktır.
- Her izleme dönemi sonunda, faaliyetlerden sorumlu yetkili kurum ve kuruluşlar ile Dönemsel İzleme Değerlendirme Toplantısı yapılacaktır.
- Dönemsel izleme değerlendirme toplantılarında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi hedeflenen faaliyetler hakkında riskler tanımlanacaktır.
- İzleme değerlendirme toplantılarından sonra sorumlu yetkili kurum ve kuruluşların katıldığı, faaliyetlere göre değerlendirme öncelikleri tanımlanıp risk değerlendirmesi ve hesaplaması yapılacağı Risk Değerlendirme Toplantıları düzenlenecektir.

- Faaliyetlerin hayata geçirilmesi aşamasında etkileşimli faaliyetler arasında eşgüdüm sağlanacaktır.
- Faaliyetlerin hayata geçmesinde aşamasında oluşan riskler durumlarında olağanüstü toplantılar yapılacak Alternatif Risk Düzenleme Araçları belirlenecek ve seçim yapılacaktır.
- Strateji ve Yol Haritasının dinamik koşullarla uyumlu olması ve faaliyetlerin planlanan şekilde hayata geçirilmesi, oluşan riskler karşısında seçilen risk düzenleme aracına göre geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Tarım SOP Faaliyetleri (2024)	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
Eldivan İlçesi Sera İhtisas OSB Ön Fizibilite/Fizibilite Raporu												
Kastamonu İli Et İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu												
TR82 Bölgesi Soğuk Hava Deposu İhtiyaç Raporu												
TR82 Bölgesi Tarımsal Su Kullanımı ve Sulama İhtiyacı Raporu												
Süt İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu												
100-250-500 Baş Büyükbaş Besi Hayvancılığı Ön Fizibilite Raporu												
İşbirliği ve Koordinasyon												
Tarım Desteği Veren Kurumlarla İşbirliği Yapılması												
Tarıma Dayalı İhtisas OSB Kurulumlarının Takip Edilmesi												
Tarım Platformlarına Dahil Olunması ve Çalışmalar Yapılması												
Ulusal ve Uluslararası Kaynakların Bölgeye Çekilmesiyle İlgili Çalışmalar Yapılması												
Kooperatifçilik, Örgütlenme ve Tarımsal Girişimcilik Hakkında Bölgede Bilgilendirme ve Danışmanlık Çalışmaları												
Kapasite Geliştirme Faaliyetleri												
Tarımsal Üretim Kooperatiflerine Eğitim Faaliyetleri												
Tarımsal Ürünlerin Markalaşması ve Pazarlamaya İlişkin Faaliyetler												
İyi Uygulama Örnek Ziyaretleri												
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılım Sağlanması (Agroexpo Tarım Fuarı, Yörex vs. Katılım)												
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
Erasmus +												
Ajans Destekleri												
Ref: TR82/24/TD - Teknik Destek												
GPD Projeleri (2022 yılındaki projelerin izleme faaliyetleri yapılacaktır.												
BAKAP Projeleri (2022 yılı Programda yer alan projelerin izleme faaliyetleri yapılacaktır)												
KDSP (2022 yılı programda yer alan projelerin izleme faaliyetleri yapılacaktır)												
Diğer Proje ve Faaliyetler												
SOGEP Faaliyetleri												
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri												

4. Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Genel Amaç: Bölgesel rekabet gücünün arttırılması

- **Özel Amaç 1:** Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi
- **Özel Amaç 2:** Ağaç ve orman ürünleri üretiminde nitelik ve niceliğin arttırılması
- **Özel Amaç 3:** Tuz ekosistemindeki ürün ve hizmetlerin katma değerinin artırılması ve tuzda ihtisaslaşmaya katkı sağlanması

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile TR82 Bölgesinde su ürünleri, ağaç ve orman ürünleri ile tuz ürünleri üretiminde rekabetçiliğin ve katma değerin artırılmasına, bölgeye özgü unsurların kaynak temelli geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yeni yatırımların ve ihracat kapasitesinin arttırılması ve işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerini geliştirerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlamak temel hedefler olarak kurgulanmıştır. SOP içerisinde Bölgenin potansiyel kaynakları göz önünde bulundurularak belirlenen sektörlerde 3 yıllık SOP süreci içerisinde değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetler kurgulanmıştır.

SOP'un ana hedef grupları aşağıdaki gibidir:

- Üretici firmalar,
- Kooperatifler,
- Özel sektör odaklı çalışan sivil toplum örgütleri,
- Üniversiteler, diğer kurum ve kuruluşlar.

Bu kapsamda yukarıda belirtilen her bir özel amaç aşağıda ayrı bölümler halinde yer almakta olup kurgulanan faaliyetler ise şekil 3'te kategorize edilerek özetlenmiştir.

Bu SOP altında yürütülen tüm faaliyetlere ilişkin ilerlemeler altı aylık dönemler halinde izlenerek sonuçları Genel Sekreterliğe, Ajans Eşgüdüm Toplantıları aracılığı ile personele, Yönetim Kurulu Toplantıları aracılığı ile kurul üyelerine, faaliyet raporlarıyla da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına raporlanacaktır.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

Genel Amaç: Bölgesel rekabet gücünün arttırılması

Özel Amaç 1: Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi
Özel Amaç 2: Ağaç ve orman ürünleri üretiminde nitelik ve niceliğin arttırılması
Özel Amaç 3: Tuz ekosistemindeki unsurların katma değerinin artırılması ve tuzda ihtisaslaşmaya katkı sağlanması

Şekil 3 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Faaliyet Tipolojisi

4.1. Amaç 1 - Su Ürünleri Ekosisteminin Geliştirilmesi

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı "Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi özel amacı" ile TR82 Bölgesinde su ürünleri ekosisteminin (1) avcılık, (2) yetiştiricilik, (3) su ürünlerinin insan tüketimine yönelik değerlendirilmesi ve (4) endüstriyel işleme alt sektörlerinin kamu, sivil toplum ve özel sektör işbirliğinde bölge/ülke ekonomisine katkı sağlayan başat sektörlerden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda, su ürünleri sektörlerinde değer oluşturacak ve dönüşüm yaratacak şekilde üretiminin artırılması, işletme ölçeklerinin büyütülmesi, su ürünlerinde katma değerin artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yeni yatırımların teşvik edilmesini sağlayacak projeler planlanmıştır. Ayrıca sosyo-kültürel alanda bilinç ve farkındalık oluşturma, sosyal içerme vb. yürütülmesi planlanan faaliyetler ile oluşturulan bölgesel su ürünleri ekonomisinin gelişiminin diğer satha yayılması sağlanacaktır.

b. Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Programın performansını ölçmede temel alınacak sonuç göstergeleri şu şekilde belirlenmiştir:

Sonuç Göstergesi	*Birim*	*Mevcut*	*Hedef 2026*	*Doğrulama Kaynağı*	*İlgili Özel Amaçlar*
Su ürünleri işleme sektöründe yeni yatırım sayısı	Adet	0	3	TOBB Sanayi Veri Tabanı Sanayi Sicil Belgesi Verileri Yatırım Teşvik Belgesi Verileri	1
Su ürünleri işleme sektöründe oluşan yeni yatırım büyüklüğü	TL	0	15 Milyon	Sanayi Sicil Belgesi Verileri Yatırım Teşvik Belgesi Verileri	1
Su ürünleri işleme sektöründe faaliyet gösteren firmaların net satış tutarları	TL	423,8 Milyon	445 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	1
Su ürünleri işleme sektöründe istihdam edilen kişi sayısı	Kişi	323	600	Girişimci Bilgi Sistemi Sanayi Sicil Belgesi Verileri	1
Alabalık Yetiştiricilik Proje Kapasitesi	Ton	38.485	70.000	Tarım ve Orman Bakanlığı	1
Alabalık Üretim Miktarı	Ton	19.039	60.000	TÜİK	1
TR82 Bölgesi Alabalık Deniz Yetiştiriciliği Miktarının Türkiye'de Yapılan Alabalık Deniz Yetiştiriciliği Miktarına Oranı	Yüzde	40	50	TÜİK	1
Sinop İli Su Ürünleri Tarıma Dayalı İhtisas OSB özelinde tahsis edilen alan	Ha	0	80	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu	1
Firmalar nezdinde sağlanan ihracat tutarı artışı (Su Ürünleri)	Dolar	0	750 Bin	TÜİK TİM İhracat Birlikleri	1
Firmalar nezdinde yeni ürün sayısı (Su ürünleri)	Adet	0	3	Firma Kapasite Raporu Sanayi Sicil Belgesi Tarım ve Orman İl Müdürlüğü	1

Programın her bir bileşeni kapsamında 2024 yılına ait çıktı göstergeleri ise tabloda verilmiştir:

Çıktı Göstergesi	*Bileşen Kodu*	*Birim*	*Hedef 2024*	*Tamamlanma Dönemi*	*Doğrulama Kaynağı*
Değer zinciri analizi sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Ön fizibilite rapor sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Dış ticaret hedef pazar araştırma rapor sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Sektörel ve tematik raporu sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri	1	Adet	5	2024	Ajans
Katılım/katkı sağlanan organizasyon/etkinlik sayısı	1	Adet	5	2024	Ajans
Bölgede öne çıkan alanlarda düzenlenen organizasyon/etkinlik sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmalarına Yönelik Düzenlenen/Katılım/Katkı Sağlanan Organizasyon/Etkinlik Sayısı	1	Adet	2	2024	Ajans
Program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılmasına yönelik eğitim/bilgilendirme/danışmanlık sayısı	1	Adet	1	2024	Ajans
Yatırım promosyon etkinlikleri	1	Adet	1	2024	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Yatırım promosyon faaliyetlerini daha etkili yürütmek, proje bazlı desteklere altlık oluşturmak bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama olumlu etkiler oluşturmak üzere değer zinciri/sektörel/tematik analizler, ön fizibilite çalışmaları/dış ticaret hedef pazar araştırmaları yapılacaktır. Bu kapsamda 2024 yılında aşağıda yer alan analiz ve raporların tamamlanması planlanmaktadır;

- ✓ Türk Somonu Değer Zinciri Analizi
- ✓ Türk Somonu Pazar Araştırma Raporu
- ✓ Balık Artıkları Değerlendirme Tesisi Ön Fizibilite Raporu
- ✓ Sinop Nükleer Santrali Yatırımının Balıkçılık ve Turizm Sektörleri Üzerine Olası Etki Raporu (Sosyal ve Ekonomik)

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek/katkı sağlayacak yapılara (Bakanlıklar, Üniversiteler, Kalkınma Ajansları, Araştırma Kurumları, Birlik ve Kooperatifler, İşletmeler vb.) işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini görme/görüşme alışverişinde bulunmaya yönelik olarak bölge dışı ziyaretler/teknik geziler/inceleme gezileri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda 2024 yılında aşağıda yer alan bölge dışı kurumlara ziyaretler planlanmaktadır;

- ✓ Su Ürünleri Ulusal Birlikleri Ziyaretleri (3 Birlik)
- ✓ Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
- ✓ Adana Su Ürünleri İhtisas OSB Ziyareti

Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, yerel firmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerde yaşanan gelişmelerin yakından takibi amacıyla yerel/ulusal/uluslararası ilgili (fuarlar, forumlar vb.) organizasyonlara katılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır;

- ✓ Future Fish Eurasia Fuarı
- ✓ Seafood Expo Eurasia Fuarı
- ✓ World Food Istanbul 2024
- ✓ Tarım Gıda ve Gastronomi İnovasyon Zirvesi
- ✓ 9. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon/etkinlik düzenlenmesi: Ulusal veya uluslararası nitelikte ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak belirlenen konularda/alanlarda yatırıma yönelik zirve/seminer/panel veya konferans benzeri etkinlik düzenlenecektir. Bu kapsamda 2024 yılında aşağıda yer alan etkinliğin düzenlenmesi planlanmaktadır;

- ✓ Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektörü değerlendirme çalıştayı düzenlenecektir (Ajanslar arasında).

Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları: TR82 Bölgesinde yer alan Su Ürünleri Birlikleri ve Kooperatifleri, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Üniversiteler, Ticaret ve Sanayi Odaları vb. kurumlar ile birlikte sürdürülebilir su ürünleri politikaları üreterek su ürünleri sektöründe yönetişimin sağlanması hedeflenmektedir. Söz konusu platform çalışmaları kapsamında her yıl iki toplantı yapılması planlanmaktadır. 2026 yılsonu itibarı ile su ürünleri yönetişiminin ilgili platforma bırakılması hedeflenmektedir.

iii. Kapasite Geliştirme

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren kurum/kuruluşların program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılması; Bölgede faaliyet gösteren işletmeler ile kurum ve kuruluşların bölgesel/ulusal/uluslararası fonlara program/proje hazırlama ve uygulama kapasitesini geliştirmek üzere Ajansımız tarafından eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında KOBİ Destek Merkezinin kurulması ve eğitim/danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi ile Sinop Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi bünyesinde yer alan/alacak personelin kapasitesinin geliştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Özel işletmelere, Birlik ve Kooperatiflere yönelik olarak yatırım destek ve yatırım tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır:

Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar: Yatırımcılar, yatırıma uygun sanayi parsellerini bulma konusunda ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgemizde özellikle Kastamonu ve Sinop, orman alanlarının önemli bir alan kaplaması nedeniyle yatırım yeri sorunları yaşamaktadır. Bu sebeple su ürünleri sektöründe; (1) Üretim faaliyetleri kapsamında denizde ve karada (beton havuzlar ve yarı kapalı/kapalı devre sistemi) uygun alanlarının belirlenmesi, (2) Üretilen ürünlerin işlenmesine yönelik sanayi alanlarının oluşturulması hususları doğrultusunda çalışmalar yürütülecektir. Bu kapsamdaki faaliyetler için ilgili kurum ve kuruluşlarla (Ticaret ve Sanayi Odaları, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü vb.) işbirliği tesis edilecektir.

İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri: İşletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında oluşturulan KOBİ Destek Merkezi araçları kullanılacaktır.

Yönetim danışmanlığı seminerleri: TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik seminerler düzenlenecektir. Seminer konuları belirlenen temel sektörlerde faaliyet gösteren firmaların ihtiyaçlarına göre seçilecektir.

Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi: Su ürünleri sektöründe yer alan yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ziyaretler müstakil olabileceği gibi su ürünleri sektörüne yönelik yatırımlarda etkin rol oynayan Odalar, Birlikler ve Kooperatifler gibi kurum ve kuruluşlarla da iş birliğine gidilebilecektir.

Etkinliklerde potansiyel yatırımcılara yönelik doğrudan firma ziyaretleri dışında, sektörde yer alan Birlikler ve Kooperatifler/TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar yoluyla ulaşılmaya çalışılacaktır. Bu ziyaret ve toplantılarda su ürünleri sektörüne yönelik olarak hazırlanmış ön fizibilite raporları / sektörel ve

tematik raporlar / değer zinciri analizleri vb. çalışmalar ile sektördeki yatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri de yürütülecektir.

Bölgenin yatırım imkân ve fırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerinin bölgede ağırlanması, firma eşleştirme ve sektör buluşmaları yapılacaktır.

Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri: İş ve yatırım ortamına ilişkin devlet destek ve teşvikleri hakkında bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yoluyla yatırımcıların iş ve işlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde yürütmelerine katkı sağlanacaktır.

Bölge içi saha ziyaretleri: Saha hâkimiyetini sağlamak üzere bölgede faaliyet gösteren işletmelere, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Saha ziyaretlerinde devlet destek ve teşvikleri, yerel bölgesel ulusal/uluslararası iş birlikleri, potansiyel yatırım alanları gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Su Ürünleri Sektöründe Farkındalığın Artırılması Çalışmaları: Su ürünleri sektöründe tüm paydaşların farkındalığın artırılması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek: Kâr amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşların ihtiyaç duyacakları konulara yönelik eğitim ve yönetim danışmanlığına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik destek programı devam faaliyetleri yürütülecektir.

Mali Destek: Ajans ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ortaklığında yürütülmek üzere 2023 yılında ilan ettiği "2023 yılı İmalat Sanayiinde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Ortak Finansman Destek Programı" devam faaliyetleri yürütülecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bölgede su ürünleri sektörüne yönelik yeni yatırımların artmasına ve işletmelerin rekabet güçlerinin arttırılmasına imkân ve fırsat sağlayacak olası projelerin kamu yatırımına dâhil edilmesi hususu değerlendirilerek ihtiyaç halinde ilgili kurumlara uzman desteği sağlanacaktır. Ayrıca bölgede kamu yatırımlarının takip ve izlemesi yapılacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP): Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında 3.000 ton/yıl kapasiteli su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisi yapım işi 2023 yılında tamamlanmıştır. Projenin teknik yardım bileşeni kapsamında 2022 yılı son çeyreğinde yüklenici ile sözleşme imzalanmış ve teknik yardım faaliyetleri yürütülmeye devam edilmektedir.

Teknik yardım bileşeni çerçevesinde (1) su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisi ile (2) su ürünleri ve turizm sektöründe yer alan firmalara danışmanlık ve eğitim desteği sağlayacak KOBİ Destek Merkezi'nin faaliyete geçirilmesi ve (3) TR82 Bölgesi destinasyon planlama ve geliştirme faaliyetleri bulunmaktadır. Teknik yardım faaliyetlerinin 2024 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

- ✓ *Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi Faaliyetleri (PSS):* Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında teknik yardım bileşeni altında su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisinin faaliyete geçirilmesi unsuru çerçevesinde (a) Nükleer Tesisin Balıkçılık ve Turizm Sektörleri Üzerine Olası Etki Raporu (Sosyal ve Ekonomik) 2023 Yılının son çeyreğinde tamamlanmıştır. 2024 Yılının ilk çeyreğinde (b) Su Ürünleri Pazar Araştırması ve Strateji Raporunun yapılması planlanmaktadır. 2022 Yılının son çeyreğinde (c) Tesis Ürün ve Hizmet Belirleme Çalışması yapılmış, devamı çalışmalar olan (ç) İş Planı, Hizmet Kılavuzu,

Genişleme Planı Oluşturma ile (d) İnsan Kaynakları Çalışmaları (İşe Alım, Performans Yönetim Sistemi) faaliyetleri 2024 yılı içerisinde yürütülecektir. Diğer yandan (e) tesis açılış ve lansman çalışmaları ile markalaşma ve ticarileşme hizmetleri kapsamında proje ve tesise ilişkin kurumsal kimlik faaliyetleri ve görünürlük materyalleri yapılmış olup 2024 yılı içerisinde açılış ve lansman toplantıları ile markalaşma çalışmaları yürütülecektir.

- ✓ *KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri (SSC):* Ajans bünyesinde kurulması planlanan ve su ürünleri/turizm işletmelerine eğitim/danışmanlık sağlayacak olan Kobi Destek Merkezinin (a) ürün ve hizmet belirleme çalışması 2023 yılı içerisinde başlamış, 2024 yılı içerisinde ise iş planı ve hizmet kılavuzlarının hazırlanması planlanmaktadır. Yine merkez çalışanlarının (b) eğitim ve danışmanlık ihtiyaçları giderilerek KOBİ'lere uygun nitelikte (c) eğitim/danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

- ✓ *Turizm Sektörünün Rekabetçiliğinin Artırılması:* Turizm sektörünün rekabetçiliğinin artırılması faaliyetleri kapsamında (a) turizm master plan hazırlık çalışmaları 2023 yılı içerisinde başlamış ve 2024 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır. Bu unsur kapsamında (b) turizm tanıtım stratejisi ile (c) vizyon proje geliştirme çalışmaları 2024 yılında devam edecek olup, yılın son çeyreğinde proje kapanış etkinliği ile proje kapanış süreçleri tamamlanacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Su Ürünleri Sektörüne Yönelik Olarak Ulusal/Uluslararası Fonlardan Faydalanılması Kapsamındaki Çalışmalar: Bölge kurum/kuruluşlarının ulusal/uluslararası fonlardan faydalanmasına yönelik çalışmalara destek sağlanacaktır.

d. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri

Karadeniz Masası Faaliyetleri: 2022 yılında istişarelerine başlanan "Karadeniz Masası" çalışmaları kapsamında TRAKYAKA, İSTKA, MARKA, BAKKA, OKA ve DOKA ile su ürünleri sektöründe havza bazlı ortak politikalar oluşturulması, bu politikaların yürütülmesi ve geliştirilmesi kapsamında çalışmalar yürütülecektir.

Rekabet SOP Amaç 1 – Su Ürünleri Ekos. Geliş. Faaliyetleri	*OCA*	*ŞUB*	*MAR*	*NİS*	*MAY*	*HAZ*	*TEM*	*AĞU*	*EYL*	*EKİ*	*KAS*	*ARA*
Araştırma, Analiz ve Programlama												
SOP Değer Zinciri Analizleri Çalışmaları												
SOP Ön Fizibilite Rapor Çalışmaları												
SOP Dış Ticaret Hedef Pazar Araştırma Rapor Çalışmaları												
Sektörel ve Tematik Rapor Çalışmaları (Su Ürünleri)												
İşbirliği ve Koordinasyon												
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri												
Organizasyonlara/Etkinliklere Katılım/Katkı Sağlanması												
Bölgede Öne Çıkan Alanlarda Organizasyon/Etkinlik Düzenlenmesi												
Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları												
Kapasite Geliştirme												
TR82 Bölgesinde Faaliyet Gösteren Kurum/Kuruluşların Program/Proje/Faaliyet Hazırlama Ve Uygulama Kapasitesinin Arttırılması												
KOBİ Destek Merkezinin Kurulması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesi												
Sinop Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi Bünyesinde Yer Alan/Alacak Personelin Kapasitesinin Geliştirilmesi												
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Su ürünleri sektörüne yönelik yeni sanayi ve üretim alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar												
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri												
Yönetim Danışmanlığı Seminerleri												
Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi												
Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri												
Bölge İçi Saha Ziyaretleri												
Su Ürünleri Sektöründe Farkındalığın Artırılması Çalışmaları												
Ajans Destekleri												
Mali ve Teknik Destek Programları												
Önemli Kamu Yatırımları												
Kamu Yatırımlarının İzlenmesi ve Takip Edilmesi												
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP)												
Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi Faaliyetleri PSS												
KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri												
Turizm Sektörünün Rekabetçiliğinin Artırılması												
Diğer Proje ve Faaliyetler												
Su Ürünleri Sektörüne Yönelik Olarak Ulusal/Uluslararası Fonlardan Faydalanılması Kapsamındaki Çalışmalar												
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri												
Karadeniz Masası faaliyetleri												
İzleme ve Değerlendirme												

4.2. Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Üretiminde Nitelik ve Niceliğin Arttırılması

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Türkiye yaklaşık olarak 80 milyon hektar (ha) yüzölçümüyle dağlık ve eko-coğrafya bakımından zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Bu ekolojik zenginliğe paralel olarak ormanlar da tür ve kompozisyon olarak zengindir. 2022 yılı itibarıyla yapılan tespitlere göre, ormanlar Türkiye yüz ölçümünün yaklaşık %30'unu kaplamaktadır. TR82 Bölgesinin yüzölçümünün yarısından fazlası (yüzde 54) ormanlık alandır. Kastamonu ve Sinop illeri, sırasıyla %66 ve %64 ile Türkiye ortalamasının oldukça üstünde yer almaktadır.

Orman ve orman kaynaklarının yangınlara, biyotik ve abiyotik zararlılara karşı korunması, orman halk ilişkilerinin düzenlenmesi ve kamuoyunun ormancılık ve orman kaynaklarının yönetimi konusunda bilgilendirilmesi; mevcut ormanların geliştirilmesi ve verimliliğinin artırılması ile uygun arazilerde yeni ormanlar kurularak orman alanlarının genişletilmesi; ormanların ekonomik, ekolojik, sosyal ve kültürel fonksiyonlarının bir ekosistem bütünlüğü içerisinde ele alınması ve ormanların sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine göre yönetilmesi Türkiye ormancılığının temel faaliyet gruplarını oluşturmaktadır.

Ormancılık faaliyetleri sonucu, oduna dayalı orman ürünleri olarak nitelenen tomruk, tel direği, maden direği, sanayi odunu, kâğıtlık odun, lif-yonga odunu, sırık, çubuk ve yakacak odun gibi orman ürünleri elde edilmekte ve bu ürünler; inşaat, mobilya, maden, lif ve yonga levha, kâğıt sektörleri ile ahşaba dayalı diğer sektörlerde kullanılmaktadır. Zengin biyolojik çeşitliliğe sahip olan ormanlarımız odun dışı orman ürünleri bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir.

Odun hammaddesinin ana arz kaynağını devlet ormanları oluşturmaktadır. Yıllar içerisinde yakacak odun üretimi azalmış, buradaki azalış endüstriyel oduna kaymıştır. Bu değişimin sebebi, son dönemde ağaç panel levha üreticilerinin kapasitelerini ve dolayısıyla endüstriyel odun talebini arttırmalarıdır. Endüstriyel odun içinde tomruk ve lif-yonga odun üretimi ön plana çıkmaktadır.

Tablo 2 Orman Alanları, Servet ve Artım, 2022

2022	*İl Genel Alanı (Hektar)*	*Ormanlık Alan m³*	*Servet Normal m³*	*Servet Boşluklu Kapalı m³*	*Servet Toplam m³*	*Artım Normal m³*	*Artım Boşluklu Kapalı m³*	*Artım Toplam m³*
Kastamonu	1.320.561	66%	142.432.979	1.588.080	144.021.059	4.223.855	38.888	4.272.743
Çankırı	769.942	27%	17.600.912	660.775	18.261.687	484.212	20.929	505.141
Sinop	572.565	64%	52.630.886	656.907	53.287.793	1.446.249	16.565	1.462.814
TR82	2.663.068	54%	212.664.777	2.905.762	215.570.539	6.154.316	76.382	6.240.698
Türkiye	78.004.644	29,80%	1.668.239.148	68.162.852	1.736.402.000	45.862.687	1.937.313	47.800.000

Kaynak: Orman İstatistikleri,2023

Tablo 3 İşlenmemiş Odun Üretimi (EO)-(m³), 2022

	Kastamonu	*Çankırı*	*Sinop*	*TR82*	*Türkiye*	*TR82/TR (%)*
Tomruk	644.557	107.976	333.916	1.086.449	8.609.521	12
Tel direk	2.407	795	4.607	7.809	72.372	11
Maden Direği	60.070	11.457	13.531	85.058	957.835	9
Sanayi odunu	4.375	115	16.660	21.150	1.031.331	2
Kâğıtlık odun	299.850	44.128	139.452	483.430	5.387.855	9
Lif-yonga odunu	569.735	105.295	282.757	957.787	9.411.013	10
Sırık	112	-	65	177	11.013	2
Endüstriyel Odun (Toplamı	1.581.106	269.766	790.988	2.641.860	25.480.940	10
Yakacak Odun(ster)(m3)	315.100	38.775	165.921	519.796	6.128.791	8

Kaynak: Orman İstatistikleri,2023

Tablo 4 Odun Üretim ve Satış Programı Uygulama Sonuçlarının Orman Bölge Müdürlükler Dağılımı, 2022

		Üretim Durumu		Satış Durumu						
	D.K.G.H (bin m^3)	End. Odun (bin m^3)	Yak. Odun (bin ster)	Dikili Satış (bin m^3)	Dikili satış (bin TL)	End. Odun (bin m^3)	End. Odun (bin m^3)	Yakacak Odun (bin ster)	Yakacak Odun (bin TL)	Satış Geliri (bin TL)
Kastamonu Bölge Müdürlüğü	2.195	1.581	315	375	508.993	1.160	1.510.706	326	35.066	2.054.765
Sinop Bölge Müdürlüğü	1.054	791	166	40	51.621	681	941.599	166	23.424	1.016.644
Türkiye	37.000	25.481	6.129	12.465	9.428.220	14.432	18.942.608	4.959	595.290	28.966.118

Kaynak; Orman Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Faaliyet Raporu, 2023

Ormancılıkla bağlantı sektörler gerek işyeri sayısı gerekse çalışan sayısı bakımından TR82 Bölgesi için önemli olmakla birlikte Kastamonu ekonomisi içerisinde çok daha önemli bir paya sahiptir. Ormancılıkla bağlantılı imalat gruplarının tüm imalat içindeki payına bakıldığında bu durum daha net bir şekilde görülebilmektedir. Kastamonu ağaç panel endüstrisinin önemli işletmelerine (Kastamonu Entegre, Kronospan-SFC Kastamonu) ev sahipliği yapmaktadır. Tosya ilçesi Türkiye kapı sektörünün önemli üretim merkezleri arasında yer almaktadır.

Türkiye genelinde ormancılıkla bağlantı sektörlerin iş yeri ve sigortalı sayısının genel toplama oranı sırasıyla %2 ve %2,3'tür. Bu durum TR82 Bölgesinde %4,4 ve %6,7 olarak gerçekleşmiştir. Aşağıdaki tabloda Kastamonu, Çankırı ve Sinop özelindeki dağılım yer almaktadır.

Tablo 5 Faaliyet Grubuna Göre İşyeri ve Çalışan Sayısı, 2022

Faaliyet kodu	Faaliyet Grupları (*) (NACE Rev.2)	Kastamonu		Çankırı		Sinop	
		İş yeri	Sigortalı	İş yeri	Sigortalı	İş yeri	Sigortalı
02	Ormancılık ve Tomrukçuluk	176	2.012	47	345	47	747
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ür.	227	3.473	25	216	73	521
17	Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri İmalatı	4	121	3	168	2	5
31	Mobilya İmalatı	55	411	27	188	65	160
	Ormancılık Sektörler Toplamı	462	6.017	102	917	187	1.433
	Tüm Sektörler Toplamı	8.540	59.906	3.310	32.415	4.851	31.996
	Ormancılık Sektörleri/Tüm Sektörler	%5,4	%10	%3	%2,8	%3,8	%4,4

Kaynak: Sigorta İstatistik Yıllığı,2022

Tablo 6 İmalat Sanayi içinde Ormancılık Bağlantılı İmalat Gruplarının Payı, 2022

Faaliyet kodu	Faaliyet Grupları (*) (NACE Rev.2 Sınıflandırmasına Göre)	Kastamonu		Çankırı		Sinop	
		İş yeri	Sigortalı	İş yeri	Sigortalı	İş yeri	Sigortalı
10	Gıda Ürünleri İmalatı	296	1.863	108	1.549	173	1.197
11	İçecek İmalatı	0	0	0	0	0	0
12	Tütün Ürünleri İmalatı	0	0	0	0	0	0
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	21	473	7	36	17	244
14	Giyim Eşyaları İmalatı	74	5.542	18	3.278	71	3.788
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	4	194	3	188	1	12
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ür.	227	3.473	25	216	73	521
17	Kâğıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	4	121	3	168	2	5
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	9	25	7	18	8	15
19	Kok Kömürü ve Petrol Ürün. İm.	0	0	0	0	1	25
20	Kimyasal Ürünleri İmalatı	3	21	2	188	11	239
21	Eczacılık ve Ecz.İlişkin Mal.İm..	5	47	0	0	1	4
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İm.	30	150	14	2.724	29	171
23	Metalik Olmayan Ürünler İma.	78	758	38	828	103	1.926
24	Ana Metal Sanayi	13	241	13	180	7	169
25	Fabrik. Metal Ürün.(Mak.Tec.Har)	61	475	41	1.168	55	557
26	Bilgisayar, Elekronik ve Optik Ür.	4	24	2	254	0	0
27	Elektrikli Techizat İmalatı	19	82	11	2.538	14	119
28	Makine ve Ekipman İmalatı	11	50	11	213	10	260
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İm.	1	4	1	7	6	71
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	6	38	2	57	3	44
31	Mobilya İmalatı	55	411	27	188	65	160
32	Diğer İmalatlar	9	28	4	12	12	364
33	Makine ve Ekipman. Kurulumu ve On.	45	124	14	204	20	45
	A-Tüm İmalat Sanayi Toplam	975	14.144	351	14.014	682	9.936
	B- Ormanla Bağlantılı İmalat Sanayi Toplamı (Ağaç ürünleri, Kâğıt, Mobilya İmalatı)	286	4.005	55	572	140	686
	B/A	29,3%	28,3%	15,7%	4,1%	20,5%	6,9%

Kaynak: Sigorta İstatistik Yıllığı,2022

Tablo 7 Türkiye Florası Kastamonu Endemik Takson Lokasyon Bilgileri

İl	Yüzölçümü	Endemik Lokasyon Sayısı	Endemik Lokasyon Oranı	Aritmetik Yoğunluk
Kastamonu	13.064	230	2,4	1,8
Çankırı	7.542	77	0,8	1,0
Sinop	5.717	14	0,1	0,2
Türkiye	78.040	9.677	100	-

Kaynak: Türkiye endemik bitkilerinin coğrafi dağılışı, Çetin Şenkul, Seda Kaya, Türk Coğrafya Dergisi,2017

Kastamonu ormanlarının çok zengin biyolojik çeşitliliği zengin odun dışı orman ürünleri (ODOÜ) kaynaklarının yer almasına imkân sağlamaktadır. Ancak, ODOÜ kaynaklarına verilen önem ile bu alandaki kurumsal kapasite yeterli değildir. Bölgede, ODOÜ kapsamında birçok ürün elde edilmekte fakat bu ürünler ekonomik açıdan değerlendirilememektedir. Örneğin, yabani mantar ve bal türleri, kestane ve orman meyveleri üretimi bölgede birçok orman köylüsünün gelirine katkıda bulunmakla beraber, piyasa altyapısının oluşmaması sebebiyle ekonomik açıdan yeterli değere ulaşamamıştır. Bu bağlamda üreticiler, ürününü ya İl içinde değerlendirmekte ya da çevre bölgelerde kurulu işletmelere satmaktadır.

ODOÜ kullanım yerlerine göre aşağıdaki gibi gruplandırılabilir;

1-Lif: Bambu, kamış, hint kamışı, otlar, kenevir vb.
2-Tıbbi bitkiler: 35000–75000 arasında dünyanın her bölgesinde bulunan çok çeşitli bitkilerin kısımları.
3-Yenilen ürünler: Çiçekler, kabuklu tohumlar, meyveler, kökler, rizomlar (Fidanın taze kısmı), baharatlar, yağlar, bal, mantarlar ve hayvan ürünleri vb.
4-Sızdırılan ürünler: Reçineler, sakızlar, vernik reçinesi, damar, kauçuk, latexler (sütlü öz suyu), sığla yağı.
5-Endüstriyel yağlar: Boyalarda kullanılan yağ, shorea tohumu yağı, jajoba yağı, shea butter vb.
6-Öz yağları: Anoson, sedir odunu, citronella, sandal ağacı, kabe samanı
7-Kumaş boyaları: Hasır sazı
8-Muhtelif ürünler

Ormanlarda fonksiyonel planlamaya geçilmesiyle birlikte ODOÜ kavramı ve içeriği de zenginleşmektedir. Bilinenlere ek ODOÜ içeriğine aşağıdakiler ürünler de ilave edilmiştir;

- **Dekoratif ve estetik ürünler:** yılbaşı ağaçları, kozalak ürünler, kabuk ürünler, ahşap el ürünleri, yontular, çiçek aranjmanları, çelenkler, doğal boyalar.
- **Çevresel ürünler:** biyo-yakıtlar, biyo-pestisitler, geri dönüşüm ürünleri

5. **Peyzaj ve bahçe ürünleri:** peyzaj ağaçları, çalılar, yabani çiçekler, otlar, malçlar, toprak iyileştirme ürünleri
6. **Tüketilmeyen odun dışı orman ürünleri:** doğal ve kültürel mirasa dayalı turizm ve eğitim, biyolojik çeşitliliğin korunması, rekreasyon, su kalitesi,

Arıcılık ise bölgede bal üretmek amacıyla küçük aile işletmelerinin diğer tarımsal faaliyetlere ek olarak yaptığı faaliyetler arasında olmakla birlikte asıl iş olarak da yapılmaktadır. Bölgenin bitki örtüsünün yoğunluğu ve florasının çeşitliliği arıcılık için uygun ortamlar içermektedir. Özellikle Kastamonu ilindeki endemik lokasyon sayısının çokluğu ve yoğunluğu, bu bölgeden elde edilen balın kalitesini de arttırmaktadır. Arıcılığın gelişme potansiyeli yüksek görülmektedir.

Tablo 8 Arıcılık, 2022

	Kastamonu	*Çankırı*	*Sinop*	*Türkiye*
Arıcılık Faaliyeti Yapılan İşletme Sayısı	1.707	1.429	845	95.386
Bal Üretimi (Ton)	359	655	257	118.297
Balmumu Üretimi (Ton)	25	22	10	4.165
Kovan Sayısı	87.211	56.815	29.731	8.984.676

Kaynak; Tarım ve Orman Bakanlığı, Arıcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, https://arastirma.tarimorman.gov.tr/aricilik/Link/2/Aricilik-Istatistikleri, Erişim tarihi: 07.10.2023

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (SOP) ile TR82 Bölgesi'nde ağaç ve orman ürünleri üretiminde katma değerin artırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yeni yatırımların arttırılması, ihracat kapasitesinin arttırılması ve işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerini geliştirerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlamak temel hedefler olarak kurgulanmıştır. Bölgenin potansiyel kaynakları göz önünde bulundurularak belirlenen ağaç ve orman ürünleri sektöründe değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetler kurgulanmıştır.

b. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede baz alınacak sonuç göstergeleri şu şekilde belirlenmiştir:

Sonuç Göstergesi	Birim	Mevcut	Hedef 2026	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaçlar
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe yeni yatırım sayısı	Adet	0	2	Teşvik Verileri	2
Ağaç ve orman ürünleri yeni yatırım büyüklüğü	TL	0	10 Milyon	Teşvik Verileri	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firma sayısında artış	Adet	312	315	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe çalışan kişi sayısında meydana gelen artış	Kişi	3.735	4.000	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların net satışlarında meydana gelen artış tutarı	TL	130,8 Milyon	200 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Oluşturulan/geliştirilen sanayi alanı hektar büyüklüğü	Ha	459,61	659,61	OSBÜK	2
Firmalar nezdinde yeni ürün sayısı	Adet	0	2	Ajans Faaliyet Raporu	2

Programın her bir bileşeni kapsamında 2024 yılına ait çıktı göstergeleri ise tabloda verilmiştir:

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Hedef 2024	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Değer zinciri analizi sayısı	2	Adet	1	2024	Ajans
Sektörel ve tematik raporu sayısı	2	Adet	2	2024	Ajans
Ön fizibilite rapor sayısı	2	Adet	1	2024	Ajans
(ORKAMOTEK) çalışmaları kapsamında hazırlanan dokuman sayısı	2	Adet	3	2024	Ajans
Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri	2	Adet	3	2024	Ajans
Katılım/katkı sağlanan organizasyon/etkinlik sayısı (Kastamonu)	2	Adet	3	2024	Ajans
Program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılmasına yönelik eğitim/ bilgilendirme/ danışmanlık sayısı	2	Adet	1	2024	Ajans
Yatırım promosyon etkinlikleri	2	Adet	2	2024	Ajans
SOP kapsamında uygulanan teknik destek programı sayısı	2	Adet	1	2024	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Yatırım promosyon faaliyetlerini daha etkili yürütmek, proje bazlı desteklere altlık oluşturmak bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama olumlu etkiler oluşturmak üzere değer zinciri/sektörel/tematik analizler, ön fizibilite çalışmaları/dış ticaret hedef pazar araştırmaları yapılacaktır:

- ✓ Defne Değer Zinciri Analizi (Tıbbi Aromatik Bitki Haritası içerecek şekilde)
- ✓ Ağaç ve Orman Ürünleri Sektörü Mevcut Durum Raporu
- ✓ Ağaç ve Orman Ürünleri Sektöründe Dönüşüm Çalışmalarının Uluslararası Karşılaştırmalı Analizi
- ✓ Palet Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu

Sektörel gelişmeleri takip etmek ve uluslararası alanda bilgi düzeyini güncel tutabilmek için sektörel platformlara abone olunacaktır.

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek/katkı sağlayacak yapılarla (Üniversiteler, araştırma kurumları, bakanlıklar, küme dernekleri, bölge dışı ticaret ve sanayi odaları, işadamı dernekleri, işletmeler vb.) işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini görme/görüşme alışverişinde bulunmaya yönelik olarak bölge dışı ziyaretler/teknik geziler/inceleme gezileri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki ziyaretlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır;

- ✓ Tıbbi ve Aromatik Bitki Tecrübe paylaşım ziyareti
  - ○ Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Tecrübe Ziyareti
  - ○ Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Ziyareti (Isparta)
  - ○ Gülbirlik Fabrika Ziyareti
- ✓ Ağaç İşleri ve Mobilya Tecrübe Paylaşım Ziyaretleri
  - ○ Kayseri MOBİTEK Mobilya Teknoloji Merkezi Ziyareti
  - ○ Kayseri Model Fabrika Ziyareti
  - ○ Orman Genel Müdürlüğü

Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, yerel firmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerde yaşanan gelişmelerin yakından takibi amacıyla yerel/ulusal/uluslararası ilgili (fuarlar, forumlar vb.) organizasyonlara katılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır;

- ✓ INTERMOB Fuarına Katılım
- ✓ İstanbul Oyuncak Fuarına Katılım
- ✓ İstanbul Mobilya Fuarına Katılım

Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon/etkinlik düzenlenmesi: Ulusal veya uluslararası nitelikte ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak belirlenen konularda/alanlarda yatırıma yönelik zirve/seminer/panel veya konferans benzeri etkinlik düzenlenecektir.

- ✓ Ağaç ve orman ürünleriyle ilgili etkinlik düzenlenmesi
- ✓ Ağaç ve orman ürünleri sektöründe AR&GE ve inovasyon fırsatları semineri

iii. Kapasite Geliştirme

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren kurum/kuruluşların program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılması; Bölgede faaliyet gösteren işletmeler ile kurum ve kuruluşların

bölgesel/ulusal/uluslararası fonlara program/proje hazırlama ve uygulama kapasitesini geliştirmek üzere eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir. Beşeri sermayeye ve sektörel/tematik ağ oluşturma çabalarına katkıda bulunmak üzere bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlayacak, uluslararası ağlara katılıma yönelik proje (AB projeleri vb.) hazırlama çalışmaları desteklenecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Özel işletmelere ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak yatırım destek ve yatırım tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır;

Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar: Yatırımcılar, yatırıma uygun sanayi parsellerini bulma konusunda ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgemizde özellikle Kastamonu'da orman alanlarının önemli bir alan kaplaması nedeniyle yatırım yeri sorunları yaşamaktadır. Bu kapsamda başta OSB'ler olmak üzere planlı sanayi alanlarının oluşturulması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara (Ticaret ve Sanayi Odası, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü vb.) teknik destek sağlanacaktır. Bu kapsamda Kastamonu'da Araç-İhsangazi arasında OSB kurulması yönünde teknik destek sağlanması planlanmaktadır.

İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri: İşletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda, Teknik Destek Programı ve Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında oluşturulan KOBİ Destek Merkezi araçları kullanılacaktır. Dış ticaret istihbaratına yönelik Ajans uzmanları tarafından verilecek danışmanlıklarda bu kapsamdadır.

Yönetim danışmanlığı seminerleri: TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik seminerler düzenlenecektir. Seminer konuları belirlenen temel sektörlerde faaliyet gösteren firmaların ihtiyaçlarına göre seçilecektir.

Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi: Yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ziyaretler müstakil olabileceği gibi yatırımlarda etkin rol oynayan Odalar, Birlikler (üretici, ihracatçı), OSB'ler gibi kurum ve kuruluşlarla iş birliğine gidilebilecektir. Etkinliklerde yatırımcılara doğrudan firma ziyaretleri dışında, sektör dernekleri, OSB'ler, TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar yoluyla ulaşılmaya çalışılacaktır. Bu ziyaret ve toplantılarda ön fizibilite raporları hazırlanmış yatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri de yürütülecektir. Bölge dışında yapılan yatırım promosyon toplantı ve ziyaretleri sonucunda yeterli sayıda istekli firma olması durumunda bölgenin yatırım imkân ve fırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerinin bölgeyi ziyaret etmesi sağlanabilecektir.

Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri: İş ve yatırım ortamına ilişkin bürokratik izin, ruhsat ve diğer hukuki prosedürlerin yürütülmesi, yatırım yeri temini, devlet destek ve teşvikleri hakkında bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yoluyla yatırımcıların iş ve işlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde yürütmelerine katkı sağlanacaktır.

Bölge içi saha ziyaretleri: Saha hâkimiyetini sağlamak üzere bölgede faaliyet gösteren işletmelere, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Saha ziyaretlerinde devlet destek ve teşvikleri, yerel bölgesel ulusal/uluslararası iş birlikleri, potansiyel yatırım alanları gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek: Kâr amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşların ihtiyaç duyacakları konulara yönelik eğitim ve yönetim danışmanlığına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik destek programı devam faaliyetleri yürütülecektir.

Mali Destek: Ajans ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ortaklığında yürütülmek üzere 2023 yılında ilan ettiği "2023 yılı İmalat Sanayiinde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Ortak Finansman Destek Programı" devam faaliyetleri yürütülecektir. Firmaları kurumsal, yönetimsel ve finansal açıdan güçlendirmek, sürdürülebilirliğini ve etkinliğini sağlamak amacıyla hazırlanan ve geçmiş yıllarda uygulamasına başlanan, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Programı devam faaliyetleri yürütülecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bölgede yeni yatırımların artmasına ve işletmelerin rekabet güçlerinin arttırılmasına imkân ve fırsat sağlayacak olası projelerin kamu yatırımına dâhil edilip edilmeyeceği hususu değerlendirilerek ihtiyaç halinde ilgili kurumlara uzman desteği verilmeye çalışılacaktır. Ayrıca bölgede mevcut kamu yatırımlarının takip ve izlemesi yapılacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP): Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi teknik yardım bileşeni çerçevesinde su ürünleri ve turizm sektöründe yer alan firmalara danışmanlık ve eğitim desteği sağlayacak KOBİ Destek Merkezi'nin faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

- ✓ *KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri (SSC):* Ajans bünyesinde kurulması planlanan ve su ürünleri/turizm işletmelerine eğitim/danışmanlık sağlayacak olan Kobi Destek Merkezinin (a) ürün ve hizmet belirleme çalışması 2023 yılı içerisinde başlamış, 2024 yılı içerisinde ise iş planı ve hizmet kılavuzlarının hazırlanması planlanmaktadır. Yine merkez çalışanlarının (b) eğitim ve danışmanlık ihtiyaçları giderilerek KOBİ'lere uygun nitelikte (c) eğitim/danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları: Genel Müdürlüğümüzün faydalanıcısı olduğu Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Teknik Yardımı Projesi (CEDIS3) 2023 yılı Ağustos ayında başlamıştır. Projeyle; akıllı uzmanlaşma alanında kapasitenin geliştirilmesi, tecrübenin artırılması ve oluşan kapasitenin ülkemizin tüm bölgelerine yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Yaklaşık iki yıl sürecek Proje kapsamında bölgelerin akıllı uzmanlaşma stratejilerini oluşturmaları beklenmektedir. Bu kapsamda bölgemizde akıllı uzmanlaşma stratejisi oluşturma çalışmaları yürütülecektir.

d. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri

Karadeniz Masası Faaliyetleri: 2022 yılında istişarelerine başlanan "Karadeniz Masası" kapsamında TRAKYAKA, İSTKA, MARKA, BAKKA, OKA ve DOKA ile mavi büyüme, Karadeniz Sınır Ötesi İş birliği Programına yönelik proje geliştirme çalışmaları, ticaret ve yatırım fırsatlarının geliştirilmesi ile Karadeniz'e kıyısı bulunan ülkelere yönelik güncel veri sunan bir platform oluşturulması konularında iş birliği yapılması planlanmaktadır.

Rekabet SOP Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Faaliyetleri	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
SOP Değer Zinciri Analizleri												
SOP Araştırma Raporları												
İşbirliği ve Koordinasyon												
Orman Ürünleri Kâğıt ve Mobilya Sanayi Teknik Komitesi (ORKAMOTEK) Çalışmaları												
Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK) Çalışmaları												
İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmaları												
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri												
Organizasyonlara/Etkinliklere Katılım/Katkı Sağlanması												
Bölgede Öne Çıkan Alanlarda Organizasyon/Etkinlik Düzenlenmesi												
Kapasite Geliştirme												
TR82 Bölgesinde Faaliyet Gösteren Kurum/Kuruluşların Program/Proje/Faaliyet Hazırlama Ve Uygulama Kapasitesinin Arttırılması												
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar												
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri												
Yönetim Danışmanlığı Seminerleri												
Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi												
Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri												
Bölge İçi Saha Ziyaretleri												
Ajans Destekleri												
Mali ve Teknik Destek Programları												
Önemli Kamu Yatırımları												
Kamu Yatırımlarının İzlenmesi ve Takip Edilmesi												
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri												
Diğer Proje ve Faaliyetler												
Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları												
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri												
Karadeniz Masası Faaliyetleri												
İzleme ve Değerlendirme												

4.3. Amaç 3 - Tuz Ekosistemindeki Unsurların Katma Değerinin Artırılması

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bu bileşen ile bölgede yer alan tuz ürünleri ekosistemindeki unsurların katma değerinin artırılması hedeflenmektedir. Bölgede üretilen temel ürünlerden biri olan tuz çoğunlukla bir madencilik faaliyeti olarak değerlendirilmektedir. Tuzun işlenmesine yönelik faaliyetler ise sofralık tuz üretimi ve bir takım yerel hediyelik eşya üretiminin ötesine geçememiştir. Tuz üretiminin katma değerinin artırılarak bölgeye daha fazla gelir sağlanması ve istihdam yaratılması mümkündür. Bu kapsamda hâlihazırda bölgede üretimi bulunmayan ya da yetersiz olan tuzdan türev kimyasal ve alternatif ürünlerin üretilmesine yönelik olarak bölgedeki üretici işletmelere teknik danışmanlık desteklerinin verilmesi gerekmektedir. Böylelikle su arıtmasında kullanılan tablet tuz, kar ve buzlanmayı önleyici solüsyon, klor ve klor alkali ürünleri *(hidrojen klorür, sodyum/potasyum hidroksit, hidrojen/sodyum/potasyum peroksitler, asetik asit, hidroklorik asit, demir-3 klorür solüsyonu, kostik vb. ürünler)* vb. ürünlerin bölge içerisinde üretilmesi mümkün olacaktır.

Bölgedeki tuz ekosisteminin bir parçası olan tuz temalı turizm unsurlarının geliştirilmesine katkı sağlanacaktır. Çankırı'da bulunan yer altı tuz şehrinin (tuz madeni) tamamlayıcı tıp tedavileri olan speleoterapi ve haloterapi uygulamalarına uygunluğu ve bu kapsamda oluşturulacak terapi merkezleri, konaklama tesisleri vb. projelere yönelik fizibilite raporları hazırlanması, dış kaynak ve fonların araştırılması söz konusu olacaktır.

"Sektörel Tuz ve Tuz Temelli Stratejik Ürünler" ihtisaslaşma projesi ile YÖK tarafından **"Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisas Üniversitesi"** olarak seçilen Çankırı Karatekin Üniversitesinin bu kapsamdaki plan, proje ve faaliyetlerine destek olunması amaçlanmaktadır.

Programın uygulanmasıyla; yeni yatırımların artırılması, bölgede daha önce üretimi bulunmayan yeni ürün ve hizmetlerin üretilmesi, işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerinin geliştirilerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlanması temel hedefler olarak belirlenmiş olup SOP içerisinde değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetlere odaklanılmıştır.

b. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede esas alınacak sonuç göstergeleri şu şekilde belirlenmiştir:

Sonuç Göstergeleri	Birim	Mevcut	Hedef 2026	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaçlar
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yeni Yatırım Sayısı	Adet	0	2	Kapasite Raporları, Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yeni Yatırım Büyüklüğü	TL	0	10 Milyon	Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Faaliyet Gösteren Firma Sayısında Artış	Adet	10 (2021)	12	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Çalışan Kişi Sayısında Meydana Gelen Artış	Çalışan	308 (2021)	370	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmaların Net Satışlarında Meydana Gelen Artış Tutarı	TL	175,3 Milyon (2021)	228 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yatırımlar Kapsamında Oluşturulan/ Geliştirilen Sanayi Alanı Parsel Büyüklüğü	Dekar	0	20	Organize Sanayi Bölgeleri Bölge Müdürlükleri	3
Bölgede Üretilen Tuz ve Tuzdan Türev Yeni Ürün Sayısı	Adet	0	2	Kapasite Raporları, Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
TR82 Bölgesindeki Teknoloji Geliştirme Bölgelerinden (TGB) Alan Tahsis Edilen, Tuz	Adet	0	1	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri	3

ve Tuzdan Türev Ürünler Üretimi Yapan Firma Sayısı					
Tuz Ürünleri Üretiminde Yapısal Dönüşümü Sağlayacak Teknik Danışmanlık Desteklerinden Yararlanan Firma Sayısı	Adet	0	1	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)	3
Geleneksel Tuz Ürünleri Üretiminde Kaynak Verimliliği Sağlayacak Teknik Danışmanlık Desteklerinden Yararlanan Firma Sayısı	Adet	0	1	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)	3
Yeşil OSB Sertifikası Alan OSB Sayısı	Adet	0	1	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	3

2024 yılına ait çıktı göstergeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

Çıktı Göstergeleri	Bileşen Kodu	Birim	Hedef 2024	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Sektörel ve Tematik Rapor Sayısı	3	Adet	2	2024	Ajans
Ön Fizibilite Raporu Sayısı	3	Adet	1	2024	Ajans
Hedef Pazar Araştırma Raporu Sayısı	3	Adet	1	2024	Ajans
Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK) Toplantılarına Katılım Sayısı	3	Adet	2	2024	Ajans
İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Toplantılarına Katılım Sayısı	3	Adet	2	2024	Ajans
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri	3	Adet	3	2024	Ajans
Düzenlenen ve/veya Katkı Sağlanan Etkinlik Sayısı	3	Adet	3	2024	Ajans
Proje/Faaliyet Hazırlama ve Uygulama Kapasitesinin Arttırılmasına Yönelik Eğitim/Bilgilendirme/Danışmanlık vb. Sayısı	3	Adet	1	2024	Ajans
Yatırım Promosyonu Etkinlikleri Sayısı	3	Adet	1	2024	Ajans
SOP Kapsamında Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	3	Adet	1	2024	Ajans
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Bilgilendirme Seminerleri	3	Adet	1	2024	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

SOP kapsamındaki genel ve özel amaçlara ulaşılabilmek, yatırım promosyonu faaliyetlerini daha etkili yürütebilmek, proje bazlı desteklere temel oluşturabilmek, bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama katkı sağlayabilmek adına sektörel analizler, ön fizibilite çalışmaları ve hedef pazar araştırmaları gerçekleştirilecektir.

- ✓ Tuz Sektör Raporu *(Tuz ile ilgili genel bilgiler, Dünya, Türkiye, Çankırı'da tuzun yeri, ithalat ve ihracat yapılan ülkeler ve tutarları, tuzun tamamlayıcı tıp tedavilerindeki yeri ve önemi, tuzdan elde edilen türev ürünler, tuz temalı turizm unsurları geliştirilmesi vb.)*
- ✓ Klor Alkali Ürenleri Hedef Pazar Araştırma Raporu
- ✓ Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu
- ✓ Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu *(Raporun ana amaçlarından birisi ilde çıkarılan tuz ve diğer doğal kaynaklardan gerçekleştirilen üretimdeki lojistik maliyetlerini azaltmak ve böylelikle üreticilere rekabet avantajı kazandırmaktır.)*

ii. İş birliği ve Koordinasyon

İlgili Paydaşlarla İşbirliği Sağlanması: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek paydaşlarla *(Üniversiteler, araştırma kurumları, bakanlıklar, küme dernekleri, bölge dışı ticaret ve sanayi odaları, işadamı dernekleri, işletmeler vb.)* işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini inceleme/ görüş alışverişinde bulunma /ortak projeler geliştirme vb. faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda söz konusu paydaşlar ile çalışma ziyaretleri/teknik inceleme gezileri/çalıştaylar/online toplantılar vb. organize edilecektir.

- ✓ Tuzdan Türev Kimyasal Ürünler Üreten Sektörün Öncü Firmalarının *(Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş., Alkim Kimya, AS Kimya vb.)* Ziyaret Edilerek Bölgedeki Firmalara Tecrübe Aktarımı Sağlanması
- ✓ Katma Değeri Yüksek Tuzdan Türev Ürünler Üretimi Konusunda Çalışmaları Bulunan TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi vb. Kurum, Kuruluşlara Tecrübe Paylaşım Ziyaretleri Gerçekleştirilmesi
- ✓ Tuz ve tuzdan türev ürünler üretimi yapan firmalar tarafından bölgemizdeki Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) yer tahsis edilip AR-GE ve ÜR-GE faaliyetleri gerçekleştirilmesi amacıyla üst düzey yönetici seviyesinde birebir firma ziyaret ve toplantıları gerçekleştirilecektir.
- ✓ YÖK tarafından "Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisas Üniversitesi" seçilen Çankırı Karatekin Üniversitesi İle Ortak Proje(ler) Geliştirilmesi. Bu kapsamda YÖK tarafından Üniversiteye sağlanan mali ve teknik destekler ile Ajans mali ve teknik destekleri uygun plan ve projeler ile birbirine entegre edilerek kaynak verimliliği ve entegrasyon sağlanacaktır.
- ✓ Çankırı Yeraltı Tuz Şehrinde Alternatif Yöresel Ürünlerin Geliştirme/Pazarlama/Satış Faaliyetlerine Katkı Sağlanması (Örneğin; Tuz Mağarasında Olgunlaştırılmış Küpecik Peyniri Üretimi vb.)

Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, bölgedeki firmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerde yaşanan gelişmelerin yakından takibi amacıyla fuarlar, forumlar, paneller vb. ulusal/uluslararası organizasyonlara katılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır;

- ✓ 10. Uluslararası Özel, Spesifik Kimyasallar, Genel Kimyasallar, Petrokimyasallar, Laboratuvar, Ölçüm Cihazları, Proses ve Otomasyon Endüstrisi, Paketleme, Geri Dönüşüm ve Çevre Teknolojileri Fuarı (Turkchem Eurasia 2024)
- ✓ 18. Uluslararası Gıda ve İçecek Teknolojileri Fuarı (Food-Tech Eurasia 2024)

Tuz Temalı Etkinlikler Düzenlenmesi: Ulusal/uluslararası nitelikteki kuruluş/firmalarla ilgili konulara yönelik işletme eşleştirme, zirve, seminer, panel, konferans vb. etkinlikler düzenlenmesi.

- ✓ Çankırı Karatekin Üniversitesi ile beraber ulusal/uluslararası paydaşların katılımıyla Çankırı ilinde "**Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Çalıştayı**" düzenlenmesi.
- ✓ Bölgede tuz üretimi yapan işletmeler ile diğer işletmeler arasında satış, tedarik, network paylaşımını içerecek işbirliği geliştirme/işletme eşleştirme programları düzenlenmesi.

iii. Kapasite Geliştirme

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firma ve kuruluşların tuz temalı program, proje, faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin artırılması ile ulusal/uluslararası fonlara başvuru sunma yetkinliği kazandırılabilmesi amacıyla eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırıma Destek

Bölgedeki işletmelere ve kurum/kuruluşlara yönelik olarak yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır:

İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri: Tuz ve tuzdan türev ürünler üreten firmaların da yararlanabileceği, işletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda Teknik Destek Programı uygulanacaktır.

Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Bilgilendirme Seminerleri: TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firmalara tuz ve tuzdan türev ürünler hakkında farkındalık sağlayacak bilgilendirme seminerleri düzenlenecektir.

Yatırım promosyonu etkinlikleri düzenlenmesi: Yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ziyaretler müstakil olabileceği gibi yatırımlarda etkin rol oynayan Odalar, Birlikler (üretici, ihracatçı), OSB'ler gibi kurum ve kuruluşlarla iş birliğine gidilebilecektir. Etkinliklerde yatırımcılara doğrudan firma ziyaretleri dışında, sektör dernekleri, OSB'ler, TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar yoluyla ulaşılmaya çalışılacaktır. Bu ziyaret ve toplantılarda ön fizibilite raporları hazırlanmış yatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri de yürütülecektir. Bölge dışında yapılan yatırım promosyonu toplantı ve ziyaretleri sonucunda yeterli sayıda istekli firma olması durumunda bölgenin yatırım imkân ve fırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerinin bölgeyi ziyaret etmesi sağlanabilecektir.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek: Kâr amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşların ihtiyaç duyacakları konulara yönelik eğitim ve yönetim danışmanlığına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik destek programı devam faaliyetleri yürütülecektir. Bu kapsamda;

Bölgemizde klasik anlamda tuz ürünleri üretimi yapan firmaların nitelikli dönüşümünün sağlanarak katma değeri yüksek ürünler üretebilme yetkinliğinin kazandırılabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda üreticilerimize başta tuzdan türev kimyasal ürünler *(klor alkali ürünleri)* olmak üzere, su arıtmasında kullanılan tuz ürünleri, karayollarında buzlanmayla mücadelede kullanılan tuz bazlı solüsyonlar vb. hâlihazırda TR82 bölgesinde üretimi bulunmayan katma değeri yüksek, ihracat ve döviz kazandırma potansiyeli olan teknoloji yoğun ürünlerin üretilmesini sağlayacak teknik danışmanlık destekleri verilecektir.

Sektörün uzmanı yerli/yabancı profesyoneller tarafından sağlanacak teknik danışmanlık hizmetleriyle üretici firmalarımızın yurtiçi ve yurtdışında rekabet avantajı kazanmasını sağlayacak bilgi ve beceriler elde edilmiş olacaktır. Yüksek teknoloji ve ileri tekniklerin kullanılmasıyla firmalarımızın ürün gamı, kapasite kullanım oranı, ihracat tutarları ve sonuç olarak birim başına düşen kârlılıkları da artırılmış olacaktır.

Bölgemizde geleneksel olarak üretilmekte olan tuz ürünlerine yönelik olarak maliyet etkinliği sağlayacak kaynak verimliliğine dayalı teknik danışmanlıklar firmalarımızın hizmetine sunulacaktır. Böylelikle yalnızca yüksek katma değerli tuz ürünlerinde değil geleneksel tuz ürünlerinde de bölgenin rekabetçiliğine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Mali Destek: Ajans ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ortaklığında yürütülmek üzere 2023 yılında ilan ettiği "2023 yılı İmalat Sanayiinde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Ortak Finansman Destek Programı" devam faaliyetleri yürütülecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bölgedeki tuz temalı turizm, sağlık, eğitim vb. unsurlara yönelik projelerin kamu yatırımına (Kültür Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı vb.) dâhil edilip edilmeyeceği hususu değerlendirilerek Bakanlıklar/Kurumlar nezdinde görüşmeler gerçekleştirilecektir. Ayrıca bu kapsamdaki mevcut kamu yatırımlarının takibi ve izlemesi yapılacaktır.

Rekabet SOP Amaç 3 - Tuz Ekosistemi	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Tuz Ürünleri Teknik Danışmanlık Programları												
Tuz Ürünleri Üretiminin Yapısal Dönüşümünü Sağlayacak Teknik Danışmanlık Desteği Programı												
Geleneksel Tuz Ürünleri Üretiminde Kaynak Verimliliği Sağlayacak Teknik Danışmanlık Programı												
Araştırma, Analiz ve Programlama												
Tuz Sektör Raporu												
Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu												
Klor Alkali Ürünleri Hedef Pazar Araştırma Raporu												
Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu												
İşbirliği ve Koordinasyon												
Tuzdan Türev Kimyasal Ürünler Üreten Bölge Dışındaki Firmalara Tecrübe Aktarımı Amacıyla Yapılacak Ziyaretler												
TÜBİTAK MAM vb. Kuruluşlara Yapılacak Tecrübe Paylaşım Ziyaretleri												
Katma Değerli Tuz Ürünleri Üretimi İçin Firmaların Teknokentlerde Yer Almaları Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler												
ÇAKÜ İle Ortak Proje Geliştirme Çalışmaları												
Tuz Temalı Turizm Unsurlarının Geliştirilmesi İçin Yapılacak Yurtdışı Çalışma Ziyaretleri												
Yeraltı Tuz Şehrinde Alternatif Yöresel Ürünlerin Geliştirme Faaliyetlerine Katkı Sağlanması												
Turkchem Eurasia 2024 Fuar Katılımı												
Food-Tech Eurasia 2024 Fuar Katılımı												
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Çalıştay Organizasyonu												
Tuz Sektöründeki Firmalarla İşbirliği Geliştirme/İşletme Eşleştirme Etkinliği												
Kapasite Geliştirme												
TR82 Bölgesinde Faaliyet Gösteren Firmaların/Kuruluşların Tuz Temalı Proje/Program Oluşturma Kapasitesinin Arttırılması Amacıyla Yapılacak Faaliyetler												
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri												
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Farkındalık/Bilgilendirme Seminerleri												
Bölge Dışı Yatırım Promosyon Ziyaretleri												
Ajans Destekleri												
Mali ve Teknik Destek Programları												
Önemli Kamu Yatırımları												
Tuz Temalı Projelerin Kamu Yatırım Programına Dâhil Edilmesi ve İzlenmesi												
İzleme ve Değerlendirme												

5. Yerel Kalkınma Fırsatları

Yerel Kalkınma Fırsatları (YKF), Ajansın yıl içinde uygulamaya koyacağı sonuç odaklı programlar kapsamına girmeyen faaliyetlerini, Kalkınma Ajansları 2024 Yılı Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlama Usul ve Esasları öncelikleri ışığında yürütmeyi amaçlamaktadır.

5.1. Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması Faaliyetleri

Kadın Kooperatiflerinin ve Örgütlerinin Markalaşma Çalışmalarına Destek Olunması: Bu faaliyet kapsamında Bölgede yeni kurulan kadın kooperatiflerinin ve birliğin kurumsallaşabilmesi ve katma değerli ürünlerle daha fazla gelir elde edebilmesi için danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi planlanmaktadır. Bu danışmanlık faaliyetleri kadın örgütlenmelerinin ürün görselleştirmelerinin, üretiminin ve pazarlama süreçlerinin ticaret, dijital pazarlama ve gıda yönetmeliklerine uygun bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır. Ayrıca perakende satış mağazalarının talep edeceği standartlaşma süreçleri konusunda da bu faaliyet kapsamında gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Kadın Örgütlerinin Satış Ağının Genişletilmesi: Markalaşma ve kurumsallaşma süreçleri tamamlanmış olan örgütlenmelerin satışlarını artırmak ve üretim kapasitelerini yüksek gerçekleştirebilmeleri için perakende satış mağazaları yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilecek ve anlaşmaların yapılmasının sağlanması beklenmektedir.

Kadın Start-upların Geliştirilmesi için Danışmanlık Faaliyeti: TR82 Bölgesi'nde yer alan teknokentlerde faaliyet gösteren kadın girişimciler tarafından kurulmuş start-upların geliştirilmesi için pazarlama, markalaşma gibi alanlarda danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır.

Kadın Girişimciler Eğitim Programı: TR82 Bölgesi'nde faaliyet gösteren kadın girişimcilerin ihtiyaç duydukları konularda eğitim almaları sağlanacaktır. Eğitimler sayesinde girişimlerini ilerletebilmelerini için ihtiyaç duydukları bilgi ve yetenekleri edinmeleri sağlanması planlanmaktadır.

Vizyon Kazandırma Faaliyetleri: Ulusal ve uluslararasında başarılı olmuş şirket sahibi ve iş kadınlarını üniversite ve Bölgedeki kadın girişimciler ve kadın örgütlenmeleri ile buluşturulacak vizyon kazandırma faaliyetlerinin yapılması planlanmaktadır.

İyi Uygulama Ziyaretleri: Kadın örgütlenmeleri ile yapılan çalışmalarda, kendi alanlardaki başarılı örneklerin hikâyelerinin bilinmesinin ve farklı üretim ve satış alanlarının görülmesinin faydalı olduğu gözlemlenmiştir. Bölgedeki kadın örgütlenmelerinin ve kadın girişimcilerin başarılı iyi uygulama örneklerine ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi ve tecrübe paylaşımı yapılması planlanmaktadır.

Kadın Girişimcileri ve İstihdamı Faaliyetleri: "Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği" teması kapsamında TR82 Bölgesinde kadın istihdamının artırılması amacıyla kadınların geleceğin işlerinin gerektirdiği beceriler ile donatılması, kadınlarda girişimcilik kültürünün oluşturulması ve girişimciliğe özendirilmesi ve iş fikri oluşturma süreçlerine aktif katılımının sağlanması yönünde faaliyetler düzenlenecektir.

a. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Proje/Faaliyet	*Çıktı Göstergesi*	*Sonuç Göstergesi*
Kadın Kooperatiflerinin Ve Örgütlerinin Markalaşma Çalışmalarına Destek Olunması	Düzenlenen etkinlik sayısı Düzenlenen etkinliğe katılan kişi sayısı	Sağlanan İş Birliği Sayısı TR82 Bölgesindeki kadın örgütlerinin toplam cirosu TR82 Bölgesinde örgütlerinde yer alan kadın üye sayısı
Kadın Örgütlerinin Satış Ağının Genişletilmesi	Ziyaret edilen perakende firma sayısı Ziyarete giden kişi sayısı	Satışa hazır hale getirilen veya geliştirilen e-ticaret platformu sayısı Sağlanan İş Birliği Sayısı TR82 Bölgesindeki kadın örgütlerinin toplam cirosu TR82 Bölgesinde örgütlerinde yer alan kadın üye sayısı
Kadın Startupların Geliştirilmesi için Danışmanlık Faaliyeti	Düzenlenen etkinlik sayısı Düzenlenen etkinlik sayısına katılan kadın startup sayısı	Danışmanlık verilen iş fikri/ürün sayısı
Kadın Girişimciler Eğitim Programı	Düzenlenen eğitim sayısı Düzenlenen eğitimlere katılan kişi sayısı	Oluşturulan eğitim programı sayısı
Vizyon Kazandırma Faaliyetleri	Düzenlenen etkinlik sayısı Düzenlenen etkinliğe katılan kişi sayısı	Vizyon kazandırma faaliyetine katılan başarılı kadın girişimci/örgüt temsilcisi sayısı
İyi Uygulama Ziyaretleri	Düzenlenen etkinlik sayısı Düzenlenen etkinliğe katılan kişi sayısı	Tecrübe istişaresi yapılan kurum sayısı
Kadın Girişimcileri ve İstihdamı Faaliyetleri	Düzenlenen etkinlik sayısı Düzenlenen etkinliğe katılan kişi sayısı	Sağlanan İş Birliği Sayısı

5.2. Diğer Proje ve Faaliyetler

Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi
IPA 2022 programının Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi kapsamında TR82 Bölgesi'ne Ajans yoluyla kullandırılacak olan 790.000 Avroluk hibenin yönetimi gerçekleştirilecektir.

Siber Vatan Faaliyetleri
2024 Genç İstihdam teması devam faaliyetleri kapsamında 2024 yılı içerisinde Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi ile yapılan "Siber Vatan" protokolüne istinaden, 2024 yılı içerisinde Sızma Testi Eğitimi, Zararlı Yazılımlar ve Tersine Mühendislik eğitimleri düzenlenecektir.

Gençlerde Girişimcilik Kültürünün Oluşturulması
Bu kapsamdaki faaliyetlere 2019 yılından bu yana Ajans tarafından yürütülen ve ulusalda marka haline gelen "Vocathlon: Mesleki Girişim Maratonu" programı ile devam edecektir.

Pilot İl Çankırı Yeşil OSB Dönüşüm Programı: Yeşil OSB Dönüşüm Programı uygulamasının amacı, ülkemizde yer alan organize sanayi bölgelerini "Sürdürülebilir Kalkınma" amaçları doğrultusunda "Sürekli Gelişim" prensibi benimsenerek uluslararası standartlara ulaştırmaktır. Sürdürülebilir kalkınma ve çevre bilinciyle oluşan küresel farkındalık sayesinde endüstrilerin verimliliği ve kârlılığı artarken karbon ayak izinin de azaltılması hedeflenmektedir. Mevcut OSB'lerin Yeşil OSB'lere dönüştürülmesiyle başta doğa ve toplum olmak üzere işletmeler ve çevredeki topluluklar için önemli faydalar sağlanacak olup çevre dostu endüstriyel gelişmeler için de bir program sunulmuş olacaktır.

Yeşil OSB dönüşüm programının temel hedefleri şunlardır:

- OSB'nin yönetimsel ve izlemeye ilişkin performansının artırılmasını sağlamak,
- Atıklar ve kaynakları yönetmek için sürdürülebilir araçlar sağlamak ve OSB'lerin karbon ayak izini küçülterek çevre performanslarının artırılmasını sağlamak,
- İklim değişikliği sorunları, çevre üzerindeki yerel ve küresel etkilerin ele alınmasını sağlamak,
- İşçi hakları ve çalışma koşulları, cinsiyet - topluluk diyaloğu, arazi edinimi ve sosyal altyapı dâhil olmak üzere toplumun ve çalışanların ihtiyaçlarının ele alınarak sosyal performansın iyileştirilmesine katkı sağlamak,
- OSB yöneticileri ve işletme sahipleri için ekonomik performansın artırılmasını sağlamak.

Sanayinin yeşil dönüşümü, düşük karbonlu üretim ekosistemi ve döngüsel ekonomi uygulamalarına hazır olunması amacıyla oluşturulacak Yeşil OSB Tasarım Belgesi, 01.01.2025 tarihinden sonra kurulan ve ilave alan tahsis edilen OSB'ler için zorunlu hale getirilecektir. Çankırı'daki OSB'lerin doluluk oranının yüksek olması sebebiyle ilave alan / genişleme alanı (Çerkeş OSB 2.etap, Şabanözü OSB 2.etap, Korgun OSB 2.etap) planlamaları ile ilde kurulması planlanan yeni OSB (Orta OSB) girişimleri mevcuttur. Bu sebeple, Yeşil OSB Dönüşüm Programı kapsamında Ajansımız tarafından Çankırı pilot il olarak seçilmiş olup koordinasyon Çankırı Yatırım Destek Ofisi tarafından sağlanacaktır. Ayrıca, söz konusu program kapsamında yürütülen faaliyetler sayesinde ilimiz OSB'lerinin "Dünya Bankası Finansmanlı OSB Kredilendirme Projesi" başvurularına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Yeşil OSB Dönüşüm Programı kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilecektir:

Teknik Destek Faaliyetleri: Yeşil OSB Belgelendirme Modeli Uygulaması, ön kriterler ve performans göstergelerinden oluşmaktadır. Belirtilen ön kriterler arasında "4. OSB'nin TSE tarafından TS EN ISO 14001 ve TS EN ISO 50001 standartlarında belgelendirilmiş olması", "5. İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlikle ile ilgili konuları izlemek ve yönetmek için organizasyonel yapıda bir birimin kurulması ve en az bir yetkin personel istihdam edilmesi." ve "6. OSB'nin en az temel seviye Sıfır Atık Belgesine sahip olması" bulunmaktadır. 4. ve 6. kriterdeki standartların anlaşılıp OSB'ye tatbik edilmesi, 5. kriterdeki organizasyonel

yapının kurulabilmesi için gerekli olan bilgi birikimi, know-how ve uzman görüşünün OSB'ye aktarılabilmesi için danışmanlık hizmeti gereksinimi bulunmaktadır.

Yeşil OSB unvanına hak kazanılabilmesi için ilgili performans göstergelerinde belirtilen aşağıdaki yeterliliklerin sağlanması gerekmektedir:

- Verilerin elde edilmesi, işlenmesi, raporlanması,
- Mevcut durum analizi,
- Altyapının tesis edilmesi, eğitimlerin düzenlenmesi,
- Firmalara bilgilendirme etkinlikleri yapılması,
- İlerleme toplantıları gerçekleştirilmesi,
- Koordinasyon sağlanması,
- Uygulama planlarının hazırlanması,
- İyileştirme raporu hazırlanması
- Yeşil OSB tasarım belgesinin oluşturulması,
- İlgili sertifikasyon danışmanlıklarının sağlanması.

Bu yeterliliklerin sağlanabilmesi için OSB Müdürlüklerine veya firmalara teknik destek (danışmanlık firmalarından hizmet satın alınması ya da bizzat Ajans tarafından danışmanlık hizmeti verilmesi) sağlanacaktır.

6. Kurumsal Gelişim

Kurumsal Gelişim faaliyetlerinin genel amacı, Ajansın "Bölgenin Pusulası Özgün Fikirlerin Referans Noktası Olmak" vizyonuna uygun olarak, TR82 Bölgesinin kalkınmasında katkısını artıracak kurumsal dönüşümünü sağlamaktır. Bu süreç iki ana eksene dayandırılmaktadır:

- *Konumlandırma:* Ajans tarafından sunulan hizmetlerin kamu hizmetleri arasındaki pozisyonunu belirlemektir. Ajansın mali destekleri, bilgilendirme hizmeti, yönlendirme hizmeti vb. hizmetlerden hangisi veya hangilerini yapacağını ve/veya önceliklendireceğini netleştirmektir.
- *Kurum Stratejisinin Oluşturulması:* Vizyon, misyon, değerler, rekabetçi yeteneklerin yeniden belirlenmesi, kurumsal hedeflerin, birim hedeflerinin ve kişi hedeflerinin birlikte belirlenmesi, kurum, birim ve kişiler için gerekli süreç ve sistemlerin oluşturulması ve her biri için prensip belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ajansın kurumsal dönüşümünü sağlamak ve değer yaratmak için belirlenen özel amaçlar şunlardır:

- *Çalışan memnuniyetinin sağlanması*
- *Kurum içi sistem ve süreçlerin etkin uygulanması*
- *Paydaş memnuniyetinin sağlanması*
- *Çalışma programı-bütçe etkinliğinin sağlanması*

a. Araştırma, Analiz ve Programlama

2024 yılında her uzman personelin en az bir adet analiz, rapor, araştırma vb. ajans ihtiyaçlarını karşılayacak ve kişisel gelişimine katkı sağlayacak çalışmalar yürütülecektir.

b. İşbirliği ve Koordinasyon

Kalkınma Kurulu Toplantıları: Kalkınma Kurulu üyeliklerinin yeniden belirlenmesi durumunda 2024 yılı içerisinde iki defa Kalkınma Kurulu toplantısı düzenlenmesi öngörülmektedir.

Yönetim Kurulu Toplantıları: Mevzuat kapsamında, her 2 ayda bir olmak üzere 2024 yılı içerisinde toplam 6 Ajans Yönetim Kurulu toplantısı yapılması öngörülmektedir.

Tecrübe Paylaşım Ziyaretleri: Diğer kalkınma ajansları ve kurumlar ile işbirliği geliştirmek, kurumsal yönetim ve işleyiş hakkında iyi uygulamaların tecrübe edilerek örnek alınması amacıyla iyi uygulama ziyaretleri yapılması planlanmaktadır.

c. Kapasite Geliştirme

Ajans Kurumsallaşma Faaliyetleri: 2024 yılında verimlilik artırıcı fiziki ve mevzuat altyapı iyileştirmeleri yapılacaktır.

Ajans Personeline Yönelik Eğitimler: Ajans 2024 yılında personelinin Bölgeye katkısını artıracak ve bireysel gereksinimlerine cevap verecek eğitim programları yürütecek, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılımlarını teşvik edecektir. Bu bağlamda, Ajansın Kurumsal Stratejik Planı odaklandığı ana iş hedeflerinin gereksinimlerine göre personelinin yeteneklerini geliştirmeye hizmet edecek şekilde bir eğitim takvimi uygulanacaktır. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığının sorumlu olduğu Kamuda İnsan Kaynakları başlığı altında yer alan 806.3 sayılı tedbirle "Kamu personelinin niteliğini artırmak üzere ihtiyacı kurumlar tarafından tespit edilecek ve hazırlanacak mesleki, teknik ve kişisel gelişim eğitimleri kamu personeline Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden verilecektir." hükmüne istinaden Ajans personelinin bu platform üzerinden eğitim alması sağlanacaktır. Ajans personel alım izin süreçlerine bağlı olarak yeni personel alımı gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda yıl içinde yeni istihdam edilecek personelin kurum kültürüne ve çalışacağı bölgeye adaptasyonunu sağlamak üzere oryantasyon eğitimleri verilecektir.

Tanıtım Faaliyetleri: Gerek üst strateji belgeleri gerekse 2024-2028 yıllarını kapsayan TR82 Düzey 2 Bölge Planı gözetilerek oluşturulan yeni faaliyet alanlarının kamuoyu nezdinde Ajansın bilinirliği ve tanıtımına katkı sağlaması amacıyla geçmiş yıllara kıyasla daha aktif bir iletişim politikası yürütülecektir.

d. Diğer Proje ve Faaliyetler

Ajans, mevzuat çerçevesindeki yükümlülüklerinden doğan faaliyetlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu gider faaliyetleri ile etkinliğini artıracak faaliyetleri 2024 yılında da yürütecektir. Ajans bu faaliyetlerin ve

giderlerin kurgusunda "fayda/maliyet" dengesine, "kaynak verimliliği" ve "etkinlik" hususlarına odaklanmaktadır.

Tedarik Faaliyetleri: 2024 yılı içerisinde yapılacak her türlü satın alma faaliyeti "Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satınalma ve İhale Usul ve Esasları" çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Satın almalar yapılırken fayda-maliyet etkinliğinin sağlanmasına ve ihtiyaç duyulan alımların zamanında gerçekleştirilmesine dikkat edilecektir. Mal ve hizmet temininde kalite ve işlevsellik unsurları daima göz önünde bulundurulacaktır. Menkul mal ve gayri maddi hak olarak 2024 yılı içerisinde ortaya çıkacak ihtiyaca binaen gerekli alımlar yapılacaktır. Ayrıca Ajansta bulunan demirbaşların bakım onarımları ve süreli lisansa sahip hakların yenilenmesi bu kapsamda gerçekleştirilecektir. 2024 yılı içerisinde herhangi bir yeni taşınmaz mal temini planlanmamaktadır. Bununla birlikte mevcut taşınmazlar üzerinde tadilatlar yapılacak ve mutat bakım onarımlar sağlanacaktır. Ayrıca Ajans 2024 yılında rutin faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bir dizi hizmet alımı ve tüketim malzemesi temini gerçekleştirecektir.

7. Sonuç ve Değerlendirme

Yeni çalışma programı döneminde Ajansın stratejik önceliklerini belirleyen üç temel sonuç odaklı program, bölgesel kalkınmamızı güçlendirmek adına önemli bir çerçeve sunmaktadır. Bu kapsamda yürütülecek olan Destinasyon Geliştirme, Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması, Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi programları, bölgedeki potansiyeli daha etkin bir şekilde değerlendirme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma amacını taşımaktadır.

Destinasyon Geliştirme SOP ile bölgenin turistik çekiciliğini artırarak yerel ekonomiyi desteklemek hedeflenmektedir. Turizm sektöründeki dinamiklerle uyumlu bir şekilde geliştirilen bu program, bölgenin tanıtımına ve kırsal turizme yönelik etkili adımların atılmasına öncülük etmesi hedeflenmektedir.

Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP, tarım sektörünün güçlendirilmesi, çiftçilerin rekabet gücünün artırılması ve sektördeki katma değerin yükseltilmesi amacını taşımaktadır. Bu program tarımın sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP, Kastamonu'da ağaç ve ağaç ürünleri, Sinop'ta su ürünleri, Çankırı'da ise tuz ve türev ürünler başta olmak üzere bölgedeki temel sektörlerde rekabet avantajının artırılmasını amaçlamaktadır. Kurumsallaşma, yönetim danışmanlığı, fizibilite çalışmaları ve yatırımcı yönlendirme gibi stratejilere odaklanacak bu program ile yerel işletmelerin küresel pazarda daha rekabetçi olmalarına destek sağlanması hedeflenmektedir.

Ajans, 2024 yılında bu SOP'ler aracılığıyla bölge ekonomisine, turizmine, tarımına ve rekabetçi sektörlere yönelik kalıcı ve pozitif etkiler bırakmayı hedeflemektedir.

8. Ekler

A. 2024 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları
B. Proje Listesi
C. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu
D. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu
E. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu
F. Program Sonrası Değerlendirme Çalışmaları
G. Tema Faaliyetleri Tablosu

EK-A: 2024 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları

2024 yılı için teklif edilen güdümlü proje bulunmamaktadır.

EK-B: Proje Listesi

#	Program/Proje Adı	Program/Proje Konusu	Program/Proje Amacı
1.	Çankırı ve Sinop Toplu Konut Projesi	Konut Üretimi	Konut ve altyapı sorunları yaşanan Çankırı ve Sinop illerinde konut üretiminin artırılması
2.	Örnek Köy Projesi	Kırsal Turizm	Bölgede turizm potansiyeli barındıran köy yerleşimlerinde yerel mimariye uygun sağlıklaştırma ve yeniden işlevlendirme çalışmalarının yapılması
3.	Ekolojik Karavan Park Alanı Projesi	Alternatif Turizm	Karavan park alanı ile kültür turizmine ilgi duyan karavan kullanıcıları tarafından şehirde bulunan turizm unsurlarına yapılan ziyaretlerin artırılması
4.	İhracatta İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi	İnsan Kaynakları Niteliğinin Artırılması	TR82 Bölgesi ihracatını arttırmak ve ihracatta pazar çeşitliliğinin sağlanması
5.	Ahşap Kent	Kuluçka Merkezi	Ahşap girişimciliğinin desteklenmesi, ahşap sektörü insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi, ahşap sektörünün ortak üretim ve tasarım ihtiyaçlarının karşılaması
6.	Karadeniz'de Rekabetçi, Yenilikçi ve Sürdürülebilir Mavi Ekonomi Ekosisteminin Geliştirilmesi (BlackSea BlueHub)	Mavi Ekonomi Sektörlerinin Geliştirilmesi	Mavi ekonomi sektörlerinde Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin artırılması, beşeri sermayenin geliştirilmesi, ülkeler arası ticaret hacminin ve sermaye yatırımlarının artırılması
7.	Et İşleme Tesisi	Tarımsal Sanayi	Bölge'de üretilen etin işlenmesi ve istihdam sağlanması
8.	Açık Deniz Balık Yetiştiriciliği	Su Ürünleri Üretimi	Balık üretiminin artırılması ve kırsalda gelir çeşitlendirmesinin sağlanması
9.	Tarımsal Soğuk Hava Deposu	Tarımsal Üretim	Bölge'de üretilen yöresel gıda ürünlerinin uygun koşullarda saklanarak katma değerinin ve arz sürekliliğinin artırılması
10.	Bio-İnovasyon	İnovasyon	Mevcut girişimlerin ürün gamının genişletilmesi ve yeni girişimlerin oluşması
11.	Yaşlı Yaşam Köyü	Yatılı Hizmet Veren Yaşlı Yaşam Merkezi	Bölgedeki yaşlıların aktif ve sağlıklı yaşlılık sürecini bakım hizmetleri aldığı bir merkezde sosyalleşme imkânları ile geçirebilmesine olanak sağlanması
12.	Mutlu Çocuk Köyü	Çocuklar İçin Etkinlik Alanı	Çocuklara kentselleşen dünyada kendi köklerini ve özlerini kaybetmeden köy yaşantısının öğretilmesi, doğadan kopmadan doğa ile bütün bir şekilde yaşanılabileceği bilincinin verilmesi
13.	Gündüzlü Bakım Evi	Günübirlik Bakım Hizmeti	Bölgede engelli ve ağır hasta yaşlı bireylere bakım veren kişilerin, hafta içi mesai saatleri içerisinde sosyal, kamusal ve ekonomik hayata katılabilmeleri için gündüzlü bakım hizmeti veren merkezlerin oluşturulması
14	Eldivan Seracılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	Tarımsal Üretim	Bölge Planında da öngörülen tarıma dayalı ihtisas OSB'lerin Bölgede yaygınlaştırılması amacıyla Çankırı Eldivan İlçesinde Seracılık İhtisas OSB kurulumuna yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi.

EK-C Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

Hedef Ülke	*Ziyaret Amacı*	*Ziyaretin İlişkili Olduğu SOP*	*Beklenen Fayda*	*Kurulması Planlanan İş Birlikleri*	*Ajans Katılımcı Sayısı*	*Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/ Kurum/Kuruluş /Kişi Sayısı*	*Ajans Bütçesinden Katlanılacak Maliyet*
Almanya	Caravan Salon Duesseldorf 2024 Fuarı Katılımı ve Karavan Endüstrisi Birliği (CVID e.V.) Ziyareti	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ajansın karavan turizmi koordinatörlük rolüne istinaden Dünya'nın en büyük karavan fuarına sektörel ziyaretçi olarak katılım sağlayarak Karavan Endüstrisi Birliği yönetimi ve üyeleri ile iş birliklerinin tesis edilmesi	Karavan Endüstrisi Birliği (CVID e.V.) ile iş birliği	2	-	120.000 ₺
İtalya	Citta Slow Ağı Katılım Sertifika Töreni	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ajansın tüm süreçlerinde aktif rol aldığı Kastamonu Daday ilçesinin Citta Slow Ağına dâhil olmasından dolayı İtalya'da gerçekleştirilecek katılım sertifika törenine katılım sağlanması	Citta Slow Uluslararası Ağı, Citta Slow Türkiye ile iş birliği	1	1	0 ₺
Suudi Arabistan/ Umman	Ortadoğu Pazarı Destinasyon Tutundurma Faaliyetleri	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ajansın 2023 yılında Kuveyt ve Bahreyn hedef pazarlarında KASTAB ve THY Bölge Müdürlüğü iş birliği ile başlattığı tanıtım faaliyetlerinin Suudi Arabistan ve Umman pazarlarında devam ettirilmesi	THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü, Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KASTAB), Özel Sektör temsilcileri	1	12	40.000 ₺
Norveç/ İspanya	Su Ürünleri İşleme İyi Uygulama Ziyareti	REKABETÇİLİK	Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi iş planı ve hizmet kılavuzları hazırlama faaliyeti kapsamında mukayese yapılması ve iyi uygulamaların transfer edilmesi	Yurtdışında yer alan su ürünleri sivil toplum kuruluşları	4	6	0 ₺
İtalya/ Belçika/ İrlanda	KOBİ Destek Merkezi İyi Uygulama Ziyareti	REKABETÇİLİK	KOBİ Destek Merkezi iş planı ve hizmet kılavuzları hazırlama faaliyeti kapsamında mukayese yapılması ve iyi uygulamaların transfer edilmesi	Yurtdışında yer alan KOBİ Destek Merkezleri	4	0	0 ₺

EK-D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

#	Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi 2024
1	Karavan Endüstrisi Birliği Türkiye Programı (CIVD e.V.) ve Tecrübe Aktarım Faaliyetleri	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Karavan Endüstrisi Birliği (CVID e.V.) üst yönetiminin karavan üretimi, ekipman üretimi, karavan alanları yönetimi, promosyon gibi sahip oldukları bilgi ve becerilerin Türkiye'deki ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılması. Bu kapsamda, ilk olarak Ocak ayında kamu ve özel sektör ile buluşma sağlanması, akabinde çalışma grupları oluşturulması suretiyle tecrübe paylaşımlarının yapılması	İşbirlikleri geliştirilmesi, tecrübe paylaşımı	600.000 ₺	İstanbul, Ankara, Bursa	CIVD uluslararası ulaşım ve konaklama masraflarını kendi imkânlarıyla karşılayacaktır. Ülke içi transferler ve toplantı giderleri Ajans tarafından sağlanacaktır. Etkinlik farklı alt temalarda (karavan üretimi standartları, karavan alanları standartları, mevzuat düzenleme vb.) farklı lokasyonlarda ilgili hedef grupların katılımlarıyla gerçekleştirilecektir.	DGB	Ocak, Mart, Nisan
2	Ortadoğu Pazarı Destinasyon Tanıtım Programı ve Tanıştırma Turları		Halihazırda Türkiye'ye charter uçak seferleri düzenleyen havayolu şirketlerinin üst yönetimlerine, tur operatörü ve seyahat acentelerine yerinde tanıtım toplantıları ve akabinde bölgede tanıştırma turları düzenlenmesi	Destinasyon tutundurma faaliyetleri yürütmek	400.000 ₺	Kastamonu	THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü uluslararası uçuş, KASTAB hedef ülkelerdeki tanıtım programlarının maliyetlerini üstlenecektir. Ajans görünürlük ve Kastamonu'da gerçekleştirilecek tanıştırma turlarının transfer, organizasyon kısımlarını üstlenecektir.	DGB	Mart, Mayıs
3	Lakerda Festivali	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Turizm ve su ürünlerinin başat sektörler olduğu Sinop ilinin kent kültürünün ayrılmaz bir parçası olan lakerdanın (tuzda balık) odakta olduğu bu etkinlik ile gastronomik bir unsurun ticarileşmesine katkı sağlanması	Lakerdanın bilinirliğini arttırarak yöresel ürün arzında çeşitlilik sağlamak, yaz sezonu dışında turizm hareketliliği yaratarak turizmi yaz sezonu dışına yaymak	350.000 ₺	Sinop	Sinop Belediyesi Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Sinop Kültür ve Turizm Derneği	DGB	Kasım

#	Gerçekleştirile-cek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi	Etkinliğin Gerçek-leştirile-ceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi 2024
4	Citta Slow Şehirleri Buluşma Toplantısı	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Citta Slow Türkiye Ağına dâhil olan ilçe temsilcilerinin Daday'da bir araya getirildiği bir iş birliği ve tanıtım etkinliğinin yapılması (Etkinliğin Citta Slow Uluslararası Merkezi tarafından Daday ilçesinde yapılmasına karar verilmesi durumunda)	Citta Slow Türkiye Ağına yeni dâhil olan Daday ilçesinin ve Bölgemizin tanıtımına katkı sağlaması	250.000₺	Kastamonu	Citta Slow Uluslararası Merkezi, Citta Slow Türkiye, Daday Kaymakamlığı, Daday Belediye Başkanlığı	DGB	Haziran
5	Ağaç ve Orman Ürünleriyle İlgili Etkinlik Düzenlenmesi	REKABET	Ahşap sektöründe farkındalık oluşturma ve bölgesel düzeyde gündem oluşturma	Konferans veya seminer benzeri etkinlik, sektörde faaliyet gösteren işletmeler arasında iletişimi arttırmak ve olası işbirliklerine zemin hazırlamak	500.000₺	Kastamonu	-	KYDO	Eylül/ Ekim
6	Ağaç ve Orman Ürünleri Sektöründe AR&GE ve İnovasyon Fırsatları Semineri	REKABET	Ağaç ve ağaç ürünleri sektöründe AR&GE ve inovasyon hakkında farkındalığı arttırmak, bölge işletmelerinin güncel sektör gelişmelerini takibini kolaylaştırmak	AR&GE ve inovasyon hakkında farkındalığı arttırmak, işletmelerin sektör gelişmelerini takibini arttırmak, işletmeleri AR&GE ve inovasyon yatırımlarına yönlendirmek	100.000₺	Kastamonu	-	KYDO	Eylül/ Ekim
7	Tıbbi ve Aromatik Bitki Tecrübe Paylaşım Ziyareti	REKABET	Tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda tecrübe sahibi kurumlara ziyaret gerçekleştirerek bölgemizdeki paydaşların sektörle entegrasyonuna, bilgi birikimine katkı sağlamak ve iş birliği fırsatlarına ortam yaratmak	Bölgedeki paydaşların tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda çalışan kurum ve kuruluşlarla etkileşime girmesi	150.000₺	Isparta, Afyonkarahisar, Eskişehir	Kastamonu Ticaret Borsası, Kastamonu Belediyesi, Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası	KYDO	Nisan/ Mayıs
8	Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektörü Değerlendirme Çalıştayı (Ajanslar arasında).	REKABET	Su ürünleri sektöründe bölgeler arası iş birliği imkânlarının araştırılması	Çalıştaya katılım sağlayacak ajanslar arasında iletişimi artırmak ve olası işbirliklerine zemin hazırlamak.	100.000₺	Sinop	TRAKYAKA, İSTKA, MARKA, BAKKA, OKA ve DOKA	SYDO	Nisan/ Mayıs

#	Gerçekleştirile-cek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi	Etkinliğin Gerçek-leştirile-ceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi 2024
9	Bölgede Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Üretimine Yoğunlaşmış İşletmelerin İlgili Diğer İşletmelerle Eşleştirilmesine Yönelik Program Düzenlenmesi	REKABET	Bölgemizde tuz ve tuzdan türev ürünler üretimine yoğunlaşmış firmaların bölge içi ve bölge dışındaki firmalarla nihai ve ara malı ürün satışı; hammadde, ara malı, makine-teçhizat satın alımı, tedarikçi tavsiyesi vb. konularda işbirliği geliştirmesi amacıyla firma eşleştirme programı düzenlenecektir.	Bölgemizdeki firmaların satış, satın alma ve tanıtım vb. konulardaki networküne katkı sağlanması hedeflenmektedir.	200.000₺	Çankırı	-	ÇYDO	Aralık
10	Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Çalıştayı	REKABET	Tuz ve tuzdan üretilebilecek ürünlerin belirlenerek bölgede katma değeri ve gelir getirme potansiyeli yüksek ürün portföyü geliştirmek.	Ticarileştirilebilir somut ürün önerileri elde etmek	200.000₺	Çankırı	Çankırı Karatekin Üniversitesi	ÇYDO	Ağustos
11	Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları	REKABET	Kurumlar ile birlikte sürdürülebilir su ürünleri politikası üretme ve program/proje geliştirme.	Su ürünleri sektöründe yönetişimi sağlama	50.000₺	Sinop	-	SYDO	Nisan /Mayıs Ekim/ Kasım
12	TSE Yeşil OSB Dönüşüm Sertifikalandırması Tecrübe Paylaşımı Ziyareti	REKABET	Yeşil OSB Dönüşüm Programıyla bölgemizde yer alan organize sanayi bölgelerinin "Sürdürülebilir Kalkınma" amaçları doğrultusunda uluslararası standartlara ulaştırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda TSE'ye yapılacak çalışma ziyaretinde "Yeşil OSB Belgelendirme Başvuru Rehberi" kapsamında bölgemizdeki OSB'lerin durumu hakkında değerlendirmeler yapılacaktır.	Mevcut OSB'lerin Yeşil OSB'lere dönüştürülmesine katkı sağlanması	50.000₺	Ankara	OSB Müdürlükleri	ÇYDO	Nisan/ Mayıs/ Haziran/ Temmuz/ Ağustos

#	Gerçekleştirile-cek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi	Etkinliğin Gerçek-leştirile-ceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi 2024
13	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Gıda Enstitüsü Ziyareti	REKABET	Bölgede tuz ve tuzdan türev ürünler üretimine yoğunlaşmış işletmelere; gıda güvenliği ve kalitesi, gıda - inovasyon teknolojileri, ulusal/uluslararası standartlar, test/analiz hizmetleri ile ürün lisanslama konularında tecrübe aktarımı sağlanacaktır.	Tuz ve tuzdan türev ürünler üretimindeki firmaların bilgi birikimine katkı sağlanması	50.000₺	Kocaeli	Çankırı Karatekin Üniversitesi	ÇYDO	Nisan/ Mayıs/ Haziran/ Temmuz/ Ağustos
14	ASO Model Fabrika Ziyareti	REKABET	Bölgemizdeki firmaların ASO Model Fabrika - Öğren Dönüş programının yapısı, süreci, katılımcı profili, kontenjanı, ücreti ile program sonunda elde edilecek verimlilik ve alan tasarrufu, istekli çalışanlar, uygulama örnekleri, insan kaynağı, maliyetlerde azalma vb. "Yalın Üretim" kapsamındaki faydaları konusunda bilgi sahibi olması ve programa katılımları hedeflenmektedir.	Bölgedeki firmaların Model Fabrika uygulama ve çözümleri hakkında bilgi sahibi olup programlara katılımlarının sağlanması	50.000₺	Ankara	Çankırı'da faaliyet gösteren KOBİ'ler	ÇYDO	Nisan/ Mayıs/ Haziran/ Temmuz/ Ağustos
15	İyi Uygulama Ziyaretleri	TARIM	Kilit paydaşların etkin katılımlarıyla ulusal düzeyde iyi uygulama ziyaretlerine yer verilecektir. Bu ziyaretler özellikle tarımsal öncelikler ile örtüşen ve iyi tarım uygulaması yapılan yerlere gerçekleştirilecektir.	Bölgede tarım konusunda faaliyet gösteren kuruluşların kapasitelerinin geliştirilmesi	200.000₺	Yıl İçerisinde Belirlenecekt ir	-	Tarım	Yıl Boyunca

EK-E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

#	Yapılacak Araştırma/Analiz/ Strateji/Rapor	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
1	Çankırı Kent Merkezi Unsur Hikâyelendirme, Ziyaretçi Akış ve Rota Planlanma Raporu	Çankırı kent merkezi unsur hikâyelendirme, ziyaretçi akış ve rota planı hazırlanacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Hikâyelendirme ve rota yönlendirme alanlarında hizmet alımı ihtiyacı olacaktır.
2	TR82 Bölgesi Arkeolojik Kazı Alanları Mevcut Durum ve Yönlendirme Raporu	TR82 Bölgesinde alternatif lokasyonlarda yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarının mevcut durum tespiti ile yönetim planı ve ziyaretçi deneyimine yönelik durum tespiti ve öneri raporu hazırlanacaktır.	Teknik Destek	-
3	Karavan İmalatında Yerlilik Oranı Tespiti ve Tedarikçi Geliştirme Stratejisi	Türkiye'deki karavan ekosisteminin önemli bir bölümünü oluşturan karavan imalatında yerlilik oranının tespiti ve ithal ikame ürünlerin tespiti, yerli üretimin teşvik edilmesine altlık olacak bir strateji belgesi oluşturulacaktır.	Ajans personeli ve hizmet Alımı	Çalışmanın veri toplama aşamasında hizmet alımı ihtiyacı olabilecektir.
4	Karavan İmalatında Hedef Pazar Analizi	Türkiye'deki karavan imalatçılarının yurtdışı pazarlara ilişkin bilgi düzeylerinin artırılması ve farkındalık oluşturulmasına yönelik olarak bir hedef Pazar analizi yapılacaktır.	Ajans personeli	-
5	Karadeniz Rotası Karavan Alanları Yatırım Ön Fizibilitesi	Karadenize kıyısı olan kalkınma ajansları ve özel sektör iş birliği ile Trakya'dan Rize'ye uzanan pilot güzergahta karavan alanları yatırımı için ön fizibilite çalışması yapılacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Fizibilite çalışması süresince veri, tasarım, 3D çizim ihtiyacı bulunması durumunda kullanılacaktır.
6	Eldivan İlçesi Sera İhtisas OSB Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu	TARIM SOP'unun başlangıç döneminde gerçekleştirilecek olup Çankırı İli Eldivan İlçesinde kurulacak Seracılık İhtisas OSB için altlık oluşturmak amacıyla yapılacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Seracılık İhtisas OSB kurulması için başvuru aşamasında gerekli olan fizibilite çalışması yapılması gerekmektedir. Fizibilite formatı kapsamlı olduğundan hizmet alımı yapılacaktır.
7	Kastamonu İli Et İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu	TARIM SOP'unun çalışma alanları arasında yer alan kırmızı et üretimi artırma ve işlenmesine yönelik yapılması planlanan et işleme tesisine altlık oluşturulacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Ajans personeli tarafından ön fizibilite yapılması planlanmaktadır. Kapsamlı bir çalışma ihtiyacı ortaya çıkması durumunda hizmet alımı yapılacaktır.
8	100-250-500 Baş Büyükbaş Besi Hayvancılığı Ön Fizibilitesi	Devrekani'de faaliyete geçecek TDİOSB'de yer alacak işletmelere yol göstermesi amacıyla yapılacaktır.	Ajans personeli	

#	Yapılacak Araştırma/Analiz/ Strateji/Rapor	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
9	Süt İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu	Bölgede hayvancılığın geliştirilmesi için potansiyel olan sütün değerlendirilmesine yönelik fizibilite çalışması yapılacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	- Ajans personeli tarafından ön fizibilite yapılması planlanmaktadır. Kapsamlı bir çalışma ihtiyacı ortaya çıkması durumunda hizmet alımı yapılacaktır.
10	TR82 Bölgesi Tarımsal Su Kullanımı ve Sulama İhtiyacı Raporu	TARIM SOP'unun bileşenlerinden biri olan sulama ve su kaynaklarının verimli şekilde kullanılmasının sağlanması amacıyla yapılacak işlere altlık oluşturmak için çalışma gerçekleştirilecektir.	Ajans Personeli	-
11	TR82 Bölgesi Soğuk Hava Deposu İhtiyaç Raporu	Bölgede üretilen tarımsal ve hayvansal ürünlerin kullanım ve pazarlama sürecine katkı sağlamak amacıyla Bölgede soğuk hava deposu ihtiyacına yönelik tespit çalışması yürütülecektir.	Ajans Personeli	-
12	Türk Somonu Değer Zinciri Analizi	Alabalığın değer artışının nasıl sağlanabileceğini, bunun için hangi kritik faaliyetlerin ve faktörlerin göz önüne alınması gerektiği, yenilikçi ürünlerin belirlenmesi, düşük maliyet ve farklılaşmanın nasıl gerçekleşeceği, rakiplerin yetenek ve faaliyetleri ile karşılaştırarak sistematik bir şekilde bu analizle açıklanır.	Ajans Personeli Hizmet Alımı	Değer zinciri analizi eğitimi alınacaktır
13	Balık Artıkları Değerlendirme Tesisi Ön Fizibilitesi	Ön fizibilite hazırlanarak yatırım promosyon çalışmalarında kullanılacaktır.	Ajans Personeli/ Hizmet Alımı	Veri temini konusunda harcama yapılabilecektir.
14	Sinop Nükleer Santrali Yatırımının Balıkçılık ve Turizm Sektörleri Üzerine Olası Etki Raporu (Sosyal ve Ekonomik)	Yapılması muhtemel Sinop Nükleer Santrali Yatırımının Balıkçılık ve Turizm Sektörleri Üzerine Olası Etki Raporu (Sosyal ve Ekonomik) hazırlanacaktır.	RSP Proje Çıktı	RSP Proje çıktısı sonucu elde edilecektir.
15	Defne Değer Zinciri Analizi (Tıbbi Aromatik Bitki Haritası İçerecek Şekilde)	Defne ürününün değer artışının nasıl sağlanabileceğini, bunun için hangi kritik faaliyetlerin ve faktörlerin göz önüne alınması gerektiği, düşük maliyet ve farklılaşmanın nasıl gerçekleşeceği, rakiplerin yetenek ve faaliyetleri ile karşılaştırarak sistematik bir şekilde bu analizle açıklanır.	Ajans Personeli Hizmet Alımı	Değer zinciri analizine kaynak teşkil edecek TAB haritasının oluşturulması.
16	Ağaç ve Orman Ürünleri Sektörü Mevcut Durum Raporu	Ağaç ve orman ürünleri sektöründeki mevcut durum ve Pazar imkanları araştırılacaktır.	Ajans Personeli	-

#	Yapılacak Araştırma/Analiz/ Strateji/Rapor	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
17	Ağaç ve Orman Ürünleri Sektöründe Ar-ge ve İnovasyon Çalışmalarının Karşılaştırmalı Analizi	Ağaç ve orman ürünleri sektöründeki ar-ge ve inovasyon çalışmalarının uluslararası karşılaştırmalı analizi yapılacaktır.	Ajans Personeli	-
18	Palet Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Ön fizibilite hazırlanarak yatırım promosyon çalışmalarında kullanılacaktır.	Ajans Personeli	-
19	Tuz Sektör Raporu	Tuz sektörünün genel durumu hakkında bilgi edinmek ve paydaşları bilgilendirmek amacıyla hazırlanacaktı.	Ajans Personeli	
20	Klor Alkali Ürenleri Hedef Pazar Araştırma Raporu	Tuzdan üretilebilecek en önemli türev ürünlerden biri olan klor alkali için yatırım promosyonunda kullanılmak üzere hazırlanacaktır.	Ajans Personeli	
21	Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Tuzdan üretilebilecek en önemli türev ürünlerden biri olan klor alkali için yatırım promosyonunda kullanılmak üzere hazırlanacaktır.	Ajans Personeli	-
22	Çankırı Tren İstasyonları Ve Yük Analizi Raporu	Çankırı'dan ve özellikle Çankırı'daki OSB'lerin yakınından demiryolu geçmesine rağmen üretimde kullanılacak girdiler ve üretilen ürünler demiryolu ile taşınamamaktadır. Zira taşınacak ürünlerin sevk edileceği bir yük indirme ve bindirme noktası bulunmamaktadır. Oluşturulacak raporla; ilde demiryoluyla taşınabilecek yükler, indirme bindirme noktaları için uygun alanlar ve demiryolu kullanımı sayesinde elde edilecek maliyet avantajı araştırılarak işletmelerin rekabetçiliğinin artırılmasına katkı sağlanacaktır.	Ajans Personeli	-

EK-F Program Sonrası Değerlendirme Çalışmaları

Geçmiş dönem değerlendirme çalışması bulunmamaktadır.

#	Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe	Faaliyet Takvimi

Ek G: Tema Faaliyetleri

#	Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe	Faaliyet Takvimi
1	Kadın Kooperatiflerinin ve Örgütlerinin Markalaşma Çalışmalarına Destek Olunması	Bu faaliyet kapsamında Bölgede yeni kurulan kadın kooperatiflerinin ve birliğin kurumsallaşabilmesi ve katma değerli ürünlerle daha fazla gelir elde edebilmesi için danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi planlanmaktadır. Bu danışmanlık faaliyetleri kadın örgütlenmelerinin ürün görselleştirmelerinin, üretiminin ve pazarlama süreçlerinin ticaret, dijital pazarlama ve gıda yönetmeliklerine uygun bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır. Ayrıca perakende satış mağazalarının talep edeceği standartlaşma süreçleri konusunda da bu faaliyet kapsamında gerekli çalışmalar yapılacaktır.	500.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
2	Kadın Örgütlerinin Satış Ağının Genişletilmesi	Markalaşma ve kurumsallaşma süreçleri tamamlanmış olan örgütlenmelerin satışlarını artırmak ve üretim kapasitelerini yüksek gerçekleştirebilmeleri için perakende satış mağazaları yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilecek ve anlaşmaların yapılmasının sağlanması beklenmektedir.	250.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
3	Kadın Start-Uplarının Geliştirilmesi için Danışmanlık Faaliyeti	TR82 Bölgesi'nde yer alan teknokentlerde faaliyet gösteren kadın girişimciler tarafından kurulmuş start-upların geliştirilmesi için pazarlama, markalaşma gibi alanlarda danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır.	500.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
4	Kadın Girişimciler Eğitim Programı	Bölgede faaliyet gösteren kadın girişimcilerin ihtiyaç duydukları konularda eğitim almaları sağlanacaktır. Eğitimler sayesinde girişimlerini ilerletebilmelerini için ihtiyaç duydukları bilgi ve yetenekleri edinmeleri sağlanması planlanmaktadır.	300.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
5	Vizyon Kazandırma Faaliyetleri	Ulusal ve uluslararasında başarılı olmuş şirket sahibi ve iş kadınlarını üniversite ve Bölgedeki kadın girişimciler ve kadın örgütlenmeleri ile buluşturulacak vizyon kazandırma faaliyetlerinin yapılması planlanmaktadır.	200.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
6	İyi Uygulama Ziyaretleri	Bölgedeki kadın örgütlenmelerinin ve kadın girişimcilerin başarılı iyi uygulama örneklerine ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi ve tecrübe paylaşımı yapılması planlanmaktadır.	700.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
7	Kadın Girişimcileri ve İstihdamı Faaliyetleri	"Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği" teması kapsamında TR82 Bölgesinde kadın istihdamının artırılması amacıyla kadınların geleceğin işlerinin gerektirdiği beceriler ile donatılması, kadınlarda girişimcilik kültürünün oluşturulması ve girişimciliğe özendirilmesi ve iş fikri oluşturma süreçlerine aktif katılımının sağlanması yönünde faaliyetler düzenlenecektir.	600.000 ₺	Muhtelif tarihlerde

Kuzeykent Mah. Kayın Sk. No:9 37150 / KASTAMONU
Tel.: +90 366 212 58 52 • Faks: +90 366 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr | www.kuzka.gov.tr

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz

TC_KUZKA TC KUZKA tc_kuzka TC KUZKA